BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS.

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje..$4.00
KELEIVIS
366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,500,000 in the United States
KELEIVIS
366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 13 "Keleivio" Telefonas AN 8-3071 SOUTH BOSTON, MASS., KOVO (MARCH) 26, 1958 Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879 Atskiro Numerio Kaina 10 Centų 53-TIEJI METAI

Automobilių Darbininkų Unija Ima Derėtis Dėl Sutarties

Unija Yra Nusistačiusi Reikalauti Uždarbių Pakėlimo Ir Nori Išsiderėti Dalį Iš Kompanijų Pelnų; Nedarbas Ir Didelės Pagamintų Automobilių Atsargos Apsunkins Unijai Derybas; Darbdaviai Apie Pelnų Dalybas Nenori Girdėti.

Šį antradienį automobilių darbininkų unija pradeda derybas su General Motors kompanija dėl atnaujinimo darbo sutarties. Unija iškėlė reikalavimą, kad darbininkams būtų pakelti uždarbiai ir, be to, unija iškėlė visai naują reikalavimą, kad darbdaviai mokėtų darbininkams dalį savo pelnų. Šitas naujas reikalavimas iš darbdavių jau susilaukė griežto atmetimo, bet unija derybose klausimą visvien yra nutarusi iškelti.

Derybos tarp unijos ir General Motors priduodama daug reikšmės, nes tai pirmos šiais metais derybos, kurios paliečia virš pusę miliono darbininkų ir nuo jų eigos ir pasisekimo priklausys ir daugelio kitų unijų darbo sutartys su darbdaviais.

Darbininkų derybas apsunkina tas, kad ypač automobilių pramonėje dabar yra daug bedarbių ir fabrikantai turi prisigaminę daug automobilių, kurių negali išparduoti. Iš viso skaitoma, kad gal vienas milionas automobilių guli sandėliuose ir laukia pirkėjų. Todėl abejojama, ar unijai pasiseks išgauti iš darbdavių, ko ji norėtų.

Indonezijos Karas Sukarnai Sekasi

Indonezijos pilietinis karas, sprendžiant pagal centralinės vyriausybės pranešimus, maištininkams nelabai sekasi. Vyriausybės kariuomenė iš Javos salos skelbiasi užėmusi visus svarbiausius aliejaus centrus Sumatros saloje. Sukarno valdžia giriasi, kad maištininkai visur traukiasi be didesnio pasipriešinimo.

Maištininkų vyriausybė iš savo pusės skelbia, kad karas dar tik prasideda ir sukilėliai kariausią partizaninį karą iš Sumatros džiunglių. Maištininkai sako, kad Javos vyriausybė gauna ginklų iš bolševikiškų kraštų, o maištininkai esą blogai ginkluoti.

FILMŲ GAMINTOJAS UŽSIMUŠĖ NELAIMĖJE

Filmų gamintojas Mike Todd kovo 22 d. užsimušė lėktuvo nelaimėje, kai jis su keliais palydovais savo lėktuvu skrido į New Yorką dalyvauti jam ruošiamose iškilmėse. Jo žmona, aktorė Elizabeth Taylor, dėl slogos negalėjo su vyru skristi ir todėl išliko gyva.

Nasseris Tvarko Sirijos Kariškius

Jungtinės Arabų Respublikos diktatorius Nasseris, kurs dabar valdo Egiptą ir Siriją, atleido iš pareigų Sirijos generolą Afif Bizri, kuris neseniai buvo skaitomas Sirijos "stiprusis vyras". Bagdado radijas praneša, kad Sirijos karių tarpe padaryta eilė areštų. Yra suimtų ir Sirijos politikierių.

Sirijos kariuomenė prieš to krašto susijungimą su Egiptu mėgdavo kištis į politiką, o dabar Nasseris reikalauja, kad visi kariškiai sektų jo politiką ir patys nebandytų kištis į politinius reikalus.

MARSO PLANETOJE GYVYBĖS NĖRA

Marso tyrinėtojai skelbia, kad jų įsitikinimu Marso planetoje gyvybė vargu yra galima dėl to, kad ten labai mažai tėra oro. Tokią nuomonę mokslininkai skelbia po neseniai vykusio plataus Marso planetos tyrinėjimo, kai Marsas buvo arčiausiai prie žemės. Kiti, atsargesni mokslininkai mano, kad Marse gali būti gyvybė, pavyzdžiui, samanų ar panašių augalų pavidale.

Pereitą savaitę rytinėse valstijose žiema rodė gal jau paskutinį savo piktumą ir atsisveikino sniego audromis. Dėl audros ir sniego įvairiose nelaimėse žuvo kelios dešimtys žmonių. Įvairose vietose smarkus vėjas sugadino elektros laidas ir daugelis žmonių buvo palikė be šviesos.

GINASI

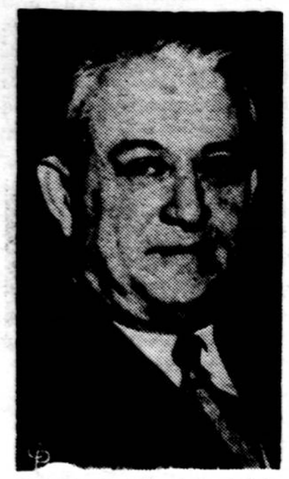

Prezidento žmonos svainis pulk. G. Gordon Moore neprisipažįsta daręs įtakos, kad National Airlines bendrovei būtų perduota televizijos stotis Miami mieste.

MAŽOJO MĖNULIUKO PIRMASIS ŽINKSNIS

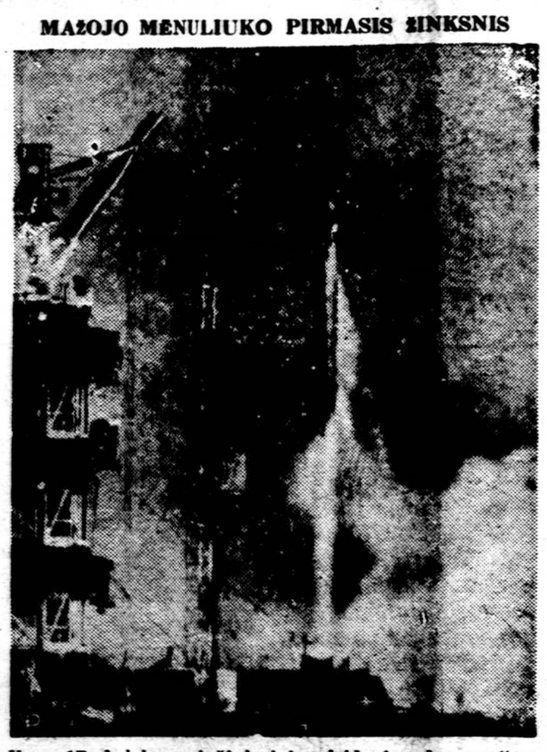

Kovo 17 d. laivyno inžinieriai paleido į padanges "mažąjį mėnuliuką"—1958 Beta, kuris tesveria 3 su ketvirčiu svarų ir jo skersmuo tėra 6.4 coliai. Mėnuliukas iškilo net 2,500 mylių, žemę apskrenda per 135 minutes ir, žinovų teigimu, galės keliauti nuo 5 iki 10 metų.

Vokiečiai Kalba Apie Generalinį Streiką

Vokiečių socialdemokratai visame krašte veda plačią propagandą prieš Dr. K. Adenauerio vyriausybės nutarimą ginkluotis atominiais ginklais, jei NATO karo vadovybė skaitys tai reikalinga daryti.

Socialdemokratai subūrė apie save ne tiktai savo šalininkus, bet su jais toje kovoje bendradarbiauja protestantų bažnyčia, darbininkų unijos ir daug mokslininkų. Masiniuose mitinguose visame krašte varoma propaganda prieš atominį ginklavimąsi ir tariamasi paskelbti generalinį streiką prieš vyriausybę, kad ją privertus atsisakyti to nutarimo.

Siulo Pakelti Mokyklų Lygį

Trys šalies žymūs mokslininkai — Dr. J. R. Killian, admirolas H. G. Rockover ir Dr. M. Tuve — siūlo, kad visos krašto aukštosios mokyklos pakeltų savo mokslo lygį ir išleistų mokinius pasiruošusius tolimesniam mokslui. Tie mokslininkai mano, kad mokyklos turi vesti kovą prieš dažnai mokyklose vyraujančią "antiintelektualinę nuotaiką", kai į gabius ir darbščius mokinius kiti vaikai žiūri su panieka ir juos pašiepia. Mokslininkai siūlo, kad gabūs ir savo darbui atsidavę mokytojai būtų geriau apmokami, o gabūs studentai turėtų gauti paramos tęsti mokslus.

Mokyklų "pasitempimas" būtinai reikalingas, jei Amerika nori turėti užtenkamai gerai paruoštų jaunų mokslininkų.

Lenkų Ukininkai Daugiau Gamina

Lenkijos vyriausybė nuo 1956 metų spalio mėnesio veda žymiai kitokią žemės ūkio politiką, negu seniau. Ūkininkams duodama daug didesnė laisvė šeimininkauti savo ūkiuose, varymas į kolchozus sustabdytas, ūkininkai gali savo žemę parduoti, mažažemiai ir bežemiai gali pirktis žemės iš valdžios prieinamomis sąlygomis.

Ar apsimokėjo šitoki politika? Kai kurie lenkų komunistai, buvę Stalino dideli garbintojai, kaltina Gomulką, kad jis "nusigręžė nuo socializmo" žemės ūkyje. Į tai lenkų vyriausybė atsako, kad negalima nusigręžti nuo to, ko visai nebuvo. Lenkijos kaime jokio socializmo nebuvo, buvo tik visai nereikalingas ūkininkų persekiojimas ir išnaudojimas.

Pernai metais Lenkijos žemės ūkis pagamino 4% daugiau visokių produktų, negu seniau, o šiais metais Lenkijoj laukiama daug didesnio derliaus. Padidėjęs derlius ir geresnis žmonių maitinimas yra geriausias atsakymas visokiems kritikams.

ŠVENTAS KRISTUPAS LEKIOJA PADANGĖMIS

"Vanguard" žemės palydovo leidėjai prieš iššaudami raketą su mažiuku mėnuliuku prikabino prie raketos šv. Kristupo medalikėlį. Protestantų kunigas Dr. O. D. Kenan tokį medalikų kabinėjimą prie raketos vadita "prietaru", o "Vanguard" projekto viršininkas sako, kad medalikas buvo prikabintas "griežtai neoficiališkai". Prietaras ar ne, o šventasis Kristupas gal ir dabar skraido padangėmis.

Sako, Unijų Vadai Pavogė Milionus

Senato tyrinėjimo komisija, kuri aiškina unijų ir darbdavių organizacijų įvairias negeroves, sakosi išaiškinusi, kad penkiose unijose tų unijų viršininkai "pavogė, pasisavino ar išleido ne skiriamam tikslui" apie 10 milionų dolerių. Vidutiniai tose unijose iš kiekvieno nario kišenės buvo pavogta po penkis dolerius. Tos vagišių apsėstos unijos, pagal komisijos pranešimą, yra sekančios: vežikų unija, kepėjų unija, suvienyta tekstilės darbininkų unija, operuojančių inžinierių unija ir bendroji industrijos darbininkų unija (Allied Industrial Workers' Union).

Vienas komisijos narys, senatorius McNamara, komisijos paskelbtus skaičius vadina iš piršto išlaužtais. Tas senatorius protestuoja prieš komisijos "antiunijinį nukrypimą".

"Avangardas" Bėga Aplink Žemę

Pereitą savaitę kovo 17 d. karo laivyno paleistas į aukštybes dirbtinis mažiukas žemės palydovas "Vanguard" iškilo labai aukštai ir bėgioja aplink žemę.

"Vanguard" iškilo aukščiau už visus kitus iki šiol paleistus žemės palydovus. Aukščiausia jo pasiekta aukštuma yra 2513 mylių, o arčiausiai prie žemės jis yra 407 mylios. Pats tas naujausias žemės palydovas yra mažiukas, jis sveria tik 3 su puse svarus ir yra 6 colių diametro.

Dėl savo mažumo "Vanguard" nėra matomas net per žiūronus. Bet jo radijo signalai yra aiškiai girdimi ir, sako, jis gali išbūti aukštybėse keletą metų, o jo batarejos irgi dirbs ilgą laiką, nes energiją gauna iš saulės.

Gegužės 25 Dieną Italijoj Rinkimai

Italijos parlamentas bus renkamas gegužės 25 d. Bus renkami atstovų rūmai ir senatas. Varžytinės svarbiausiai eina tarp krikščionių demokratų ir komunistų bei kairiųjų socialistų (Nenni grupė).

Komunistai Italijoje atrodo šiek tiek silpnesni, negu jie buvo prieš Vengrijos įvykius. Partijos vadas Togliatti, statant kandidatus į parlamentą, apie trečdalį buvusių atstovų ir senatorių "išbrokijo" ir partija jų kandidatūros nebestato. Togliatti parenka sau ištikimesnius žmones kandidatais.

Nenni vedami socialistai į rinkimus eina išvien su komunistais. Nenni vestos derybos su socialdemokratais dėl susivienijimo nutrūko ir socialdemokratai eina skyrium į rinkimus.

Vyriausybė Siūlo Įstatymą Pratęsti Bedarbių Pašalpas

Prezidentas Baigia Ruošti Įstatymo Sumanymą, Kad Bedarbiams Pašalpos Būtų Mokamos 13 Papildomų Savaičių; Vyriausybė Dar Laukia Galutinų Skaičių Apie Kovo Mėnesio Ūkio Veiklą, Tada, Jei Reikės, Imsis Žygių Kovai Prieš Nedarbą.

Kuboje Kalba Apie "Totalinį Karą"

Kubos sukilėliai, vedami Fidel Castro, skelbia, kad nuo balandžio 1 d. visame krašte prasidės "totalinis karas" prieš generolo Batistos diktatūrą. Sukilėlai palyginti mažai teturi ginkluotų vyrų ir dar mažiau ginklų, todėl jie kariauja sabotažo, padegimų, teroro ir panašiomis priemonėmis.

Kubos diktatorius atidėjo rinkimus, kuriuos jis žadėjo pravesti birželio mėnesį, iki vėlyvo rudens, o gal ir visai jų nebedarys. Diktatorius Batista dabar deda pastangas išnaikinti sukilėlius rytinėj Kuboj, kur kalnuose ir balose yra sukilėlių ginkluotas centras. Ten diktatoriui ištikima kariuomenė su tankais ir artilerija atakuoja kalnuose įsistiprinusius sukilėlių ginkluotus būrius.

Sako, Prezidentas Ne Viską Žino

Republikonų senatorius Styles Bridges iš New Hampshire sako, kad prezidentas D. D. Eisenhower yra apstatytas "paloclaus sargybos" ir dažnai jis negauna informacijų, kurios turėtų jį pasiekti. Senatorius neįvardijo nieko iš "paloclaus sargybos", gal todėl, kad artimiausias prezidento bendradarbis ir patarėjas yra S. Adams iš tos pačios valstijos, kaip ir senatorius.

Senatorius Bridges kalbėjo apie prezidento "paloclaus sargybą" laikraštininkų klausinėjamas per televiziją.

Šią savaitę vyriausybė baigia paruošti įstatymo sumanymą, pagal kurį bedarbiams pašalpų mokėjimas bus pratęstas dar 13 savaičių virš dabar įstatymo numatyto mokėjimo. Kongrese tokiam įstatymui pasipriešinimo nelaukiama, todėl greitu laiku nedirbančiųjų aprūpinimas bus užtikrintas ilgesniam laikui.

Tokį įstatymą išleisti verčia faktas, kad nemažai darbininkų jau baigė ar baigia išimti bedarbių pašalpas ir palieka be jokios paramos.

Dar nėra paaiškėję, kas apmokės papildomas bedarbių pašalpas — federalinis iždas ar atskirų valstijų iždai. Tuo reikalu dar eina pasitarimai vyriausybėje ir su valstijomis. Tuo reikalu prezidentas tarėsi su įvairių valstijų gubernatoriais pereitą savaitę.

Dėl kitų žygių kovai prieš nedarbą vyriausybė dar laukia skaičių už kovo mėnesį. Jei paaiškėtų, kad nedarbas eina didyn ir greito galo jam nesimato, tada vyriausybė pradės vykinti jau paruoštus planus ūkiškam gyvenimui kelti.

Šią savaitę prezdentas turi prieš save du kongreso priimtus įstatymus pasirašyti. Vienas įstatymas numato išleisti statybai remti $1,580,000,000, o kitas įstatymas nustato, jog farmerių produktų kainų palaikymui parama negali būti šiais metais mažinama. Įstatymą dėl statybos rėmimo prezidentas pasirašys, o dėl pašalpų farmeriams įstatymas greičiausiai bus prezidento atmestas (vetuotas).

A. JANULAITIS

Augustinas Janulaitis žymus socialdemokratų veikėjas, publicistas, teisininkas, Lietuvos teisės istorikas, nuo kurio gimimo kovo 31 d. sueina 75 metai. Mirė Kaune 1950 m. gegužės 21 d.

Lenkų Gomulka Valo Staliniečius

Lenkijos komunistų vadas W. Gomulka išmetė iš partijos centro komiteto vieną iš "staliniečių" komunistų, kuris, kelių kitų savo vienminčių remiamas, griežtai kritikavo Gomulkos politiką. Išmestasis Klosiewicz, pagal lenkų pasakojimą, turėjo kai kurių įtakingų Maskvos valdovų paramą.

Po pašalinimo Klosiewicz'io buvo pašalinti ir kai kurie kiti perdaug Maskvai ištikimi provincijos bolševikų vadai. Gomulka aiškina, kad jis ir daugiau "reakcininkų" pašalins, jei jie nesilaikys jo pasiūlytos ir partijos daugumos priimtos programos.

Laukimas neįvyko

Kovo mėnuo eina prie galo. Mūsų vyriausybė laukė, kad šį mėnesį ūkio gyvenimas pagerės ar bent stabilizuosis. Bet atrodo, kad laukimas neišsipildė. Dar nėra paskelbti skaičiai apie dedarbių skaičiaus pasikeitimus kovo mėnesį, bet pranešimai iš atskirų krašto dalių leidžia spėti, kad ir šį mėnesį nedarbas bus paaugęs ir 200,000 darbininkų padaugino bedarbių eiles. Persilaužimas dar neįvyko ir vyriausybei teks imtis rimtų priemonių kovai prieš ūkio krizės didėjimą.

Kova prieš ūkio krizę yra vyriausybės uždavinys. Tiktai vyriausybė turi priemonių tokią kovą vesti ir įstatymas užkrauna jai ir pareigą žiūrėti, kad ūkiškas gyvenimas būtų "sveikas." Tarpe vyriausybės turimų priemonių yra kredito politika, padaryti paskolas lengviau prieinamas privatiniams biznieriams; vyriausybė gali veikti į ūkį ir per biudžetą, didinant lėšas skiriamas bedarbiams šelpti, suteikiant kreditus namams statyti, miestams gerinti, keliams tiesti ir panašiems reikalams; Vyriausybė gali susitarti su kongresu dėl mokesčių sumažinimo kuriam laikui, kad tuo būdu padidinus gyventojų perkamąją galią ir padidinus prekių pareikalavimą; Pagaliau vyriausybė turi priemonių padidinti pramonei įvairius užsakymus ir gali tuos užsakymus kreipti į tas pramonės šakas, kurios yra skaudžiausiai nedarbo paliestos.

Vyriausybė turi daug priemonių kovoti prieš ūkio krizę ir kai kurias tų priemonių ji jau pradeda naudoti. Bet turės energingiau imtis darbo ir reikalo nebeatidėlioti, kad paskui nebūtų per vėlu. O pavėluoti galima. Ekonomistai sako kad ūkio krizė pati save gilina. Dabar 5 su viršum milionai bedarbių minta iš pašalpų ir jau nebėra pilnaverčiai vartotojai. Juo daugiau bedarbių tuo prekių pareikalavimas mažėja, kas reiškia atleidimą vėl naujų darbininkų iš darbo ir vėl prekių pareikalavimo mažėjimą ir taip į ratą "recesija" gali išsigimti į depresiją.

Ūkio krizė Amerikoje dabar nėra tiktai Amerikos bėda, bet tai būtų viso pasaulio nelaimė ir didžiulis Maskvos laimėjimas. Maskvos valdovai jau dabar rodo "gerą širdį" ir "apgailestuja" vargšų bedarbių Amerikoje "žiaurų likimą". Rankas trina iš džiaugsmo, bet dėl svieto akių verkšlena ir dedasi Amerikos bedarbių bičiuliais, nors tie bedarbiai čia nepalyginamai geriau gyvena, kaip Sovietuose gyvena dirbantieji žmonės. Jei ūkio krizė čia užsitęstų, tada Maskva tikrai turėtų dėkingos medžiagos savo propagandai, o taip vadinamas "laisvasis pasaulis" pasijustų apviltas ir, ko gera, dar būtų įtrauktas į Amerikos ūkišką krizę. Todėl dabar kova prieš nedarbą Amerikoje yra kova prieš despotiškos Sovietų diktatūros įtaką pasaulyje. Apsileidimas šitame "fronte" būtų visais atžvilgiais kenksmingas.

Kongresas jau yra priėmęs porą svarbių nutarimų dėl kovos prieš ūkio krizę. Šią savaitę laukiama, kad prezidentas pasirašys kongreso bilių apie skyrimą veik dviejų bilionų dolerių statybai krašte remti. Tai pirmas rimtesnis žygis prieš nedarbą. Jį turėtų sekti nauji žygiai, kad ūkio negalavimai būtų greit išgyventi. Tik tokiu būdu vyriausybė atliks savo pareigą, o Maskvos prapaganda pasiliks be propagandos medžiagos ir vėl galės kraukti apie "neišvengiamą būsimą" ūkišką krizę.

Apžvalga

BURGIBA "SU VAKARAIS . . ."

Prieš kelioliką dienų Tuniso prezidentas nustebino pasaulį tuo, kad "pastatė ultimatumą" Amerikai apsispręsti, ar ji remia jį, ar Prancūziją Tuniso ginčė su prancūzais. Kai atėjo kovo 20 d., iki kurios dienos Washingtonas turėjo apsispręsti, tas pats Burgiba vėl nustebino pasaulį pasisakydamas nedviprasmiai už Vakarus!

Burgiba apsigalvojo, kad su ultimatumu jis nieko nepeš, nes tokų nykštukų ultimatumai paprastai tik juoko tesukelia. Apsigalvojęs, Burgiba nutarė dar nesimesti į Chruščiovo glėbį ir laukti malonių iš Amerikos dosnios saujos.

Savo "posūkį" Burgiba, per savo šalininkus, aiškina tuo, jog Amerika sutikusi dėti pastangų, kad Alžyro karas būtų baigtas, tur būt, arabams priimtina taika.

Iš Amerikos šaltinių apie tokį pažadą neužsimenama, nes nėra ir kaip. Jei toks pažadas Burgibai ir buvo duotas, tai su juo prieš prancūzus nevisai patogu girtis.

Tuniso ginčas išaugo iš Alžyro karo,o Alžyro karas yra kolonializmo likutis, kurio prancūzai nepajėgia likviduoti. Nei jie nori trauktis iš Alžyro, nei jie gali ten pasilikti. Prancūzai nenori iš Alžyro trauktis todėl, kad jie ten turi virš miliono savų žmonių. kuriuos bijo palikti arabų nacionalistų malonei. Pasilikti negali todėl, kad arabų nacionalistai gauna ginklų iš Egipto ir kitur ir tęsia partizaninį karą prieš didelę prancūzų armiją. Toks "karas" jau eina greit keturi metai.

Alžyro klausimas būtų vienaip ar kitaip išspręstas, jei pačioj Prancūzijoj galėtų susidaryti vyriausybė, kuri galėtų valdyti. Deja, prancūzų demokratija nepajėgia susitvarkyti. Tąsoma tarp komunistų ir fašistų prancūzų demokratija nesugeba net suburti tų jėgų, kurios stovi už dabar veikiančią konstituciją. Eilė partijų varžosi ne tiek dėl valdžios, kiek dėl to, kuri daugiau sutrukdys kraštą valdyti . . .

Tokiose sąlygose daug kas Prancūzijoj pradeda pasiilgti "stipraus vyro", pavyzdžiui kad ir generolo de Gaulle . . . Jis gal ir grįš valdžion, bet tik jau ne konstituciniu keliu, o atsirėmęs armija.

Alžyro maišatis nėra Paryžiaus vyriausybių silpnumo priežastis. Alžyras tik parodo tą silpnumą, kurio šaknys yra prancūzų kairiųjų baimėje, kad "stipras vyras" neužsirioglintų jiems ant sprando ir prancūzų dešiniųjų nesugebėjme susigyventi su respublika ir ypač laicistine, nuo dvasikijos visai nepriklausoma krašto tvarka.

Kad išvengus bonopartizmo prancūzų trečioji, o dabar ir ketvirtoji respublika pasirinko neaprėžto parlamentarizmo tvarką, kuri dėl partijų gausumo ir dėl nemažų tarp jų skirtumų, o taip pat ir dėl fašistų ir komunistų gausumo, pasirodo nepajėgi kraštui duoti šiek tiek pastovesnę yvriausybę.

PASKUTINIEJI PASIRUOŠIMAI

Laivyno inžinieriai pritvirtina "mažąjį mėnuliuką" prie raketos nosies, kuri jį kovo 17 d. iškėlė į padanges ir jis ten tebelekia aplink žemę.

Farmeriams pasiskaityti

Pažanga farmose, dirbtinis gyvulių apvaisinimas

Amerikos žemės ūkis nuo 1939 metų iki dabartinio laiko pergyvena didelę revoliuciją. Žinovai sako, kad žemės ūkis per tą laikotarpį padarė didesnę pažangą, negu pramonė, nors ir pramonėje dabar vyksta labai reikšminga "a u t omacijos revoliucija."

Darbo našumas farmose per paskutinius 20 metų padidėjo 66% ir nors darbininkų skaičius žemės ūkyje labai sumažėjo, bet farmų gamyba padidėjo 30%!

Didžiausias farmų revoliucijos "kaltininkas" yra dirbtinės trąšos. Dirbtinių trąšų ir visokiausių mašinų naudojimas farmose labai padidėjo. Pavyzdžiui, dirbtinių trąšų dabar Amerikos žemės ūkyje naudojama tris kartus daugiau negu prieš dvidešimt metų ir dabar kasmet į laukus suverčiama 25,000,000 tonų visokiausių dirbtinių trąšų. Nepaprastai padidėjo ir visokių kitokių chemikalų naudojimas žemės ūkyje ir kartais jau sakoma, jog žemės ūkis virsta "chemijos pramonės šaka."

Paskutiniu laiku vyksta savotiška revoliucija ir gyvulių ūkyje. Pernai metais melžiamų karvių skaičius Amerikoje šiek tiek sumažėjo, bet pieno gamyba žymiai padidėjo ir pasiekė rekordo — 126,000,000,000 svarų pieno, arba veik visu bilionu svarų daugiau, negu 1956 metų pieno gamyba. Tiek pieno gauta iš 20 su puse milionų melžiamų karvių krašte.

Gyvulių ir net paukščių ūkyje dabar plačiai naudojamas dirbtinis gyvulių apvaisinimas. Pernai metais Amerikoje trečdalis visų melžiamų karvių buvo apvaisinta dirbtiniu būdu, be "bulio pastangų." Toks karvių apvaisinimo būdas nemažai prisidėjo prie karvių pieningumo pakėlimo.

Reikalas toks, kad karvių pieningumas priklauso ne tiktai nuo karvių pašaro ir jų priežiūros, bet ir nuo karvių veislės. Karvių veislė nuolat gerinama. Norint turėti pieningas karves svarbu jas suporinti su pieningos veislės buliu ir taip be paliovos gerinant karvių veislė iš jų padaroma tikri "pieno fabrikai." Dirbtinis karvių apvaisinimas yra geriausias būdas gerinti karvių pieningumą ir užsiauginti pieningiausias karves.

Dirbtinis gyvulių apvaisinimas atėjo Amerikon iš Europos. Danijos ir Anglijos farmeriai pirmieji pradėjo gerinti gyvulių veslę tuo būdu. Amerkoje pirmas dirbtinio gyvulių apvaisinimo koperatyvas buvo įkurtas 1938 metais New Jersey valstijoje, arba prieš 20 metų. Nuo to laiko dirbtinis gyvulių apvaisinimas paplito po visą kraštą ir, kaip jau sakyta, pereitais metais trečdalis visų melžiamų karvių krašte buvo apvaisinta tuo būdu.

Dirbtinio gyvulių apvaisinimo praktika atskiram farmeriui nebūtų įmanoma. Tą galima daryti tik susidėjus į koperatyvus arba naudojantis komercinių stočių patarnavimu. Daugiausia ūkininkams pasitarnauja koperatyvai, kurie laiko centruose geriausios veislės bulius ir pagal reikalą išvežioja bulių sėklą po farmas, o prityrę specialistai atlieka karvių apvaisinimo darbą. Tokiu būdu kiekvienas ūkininkas gali suporoti savo karves su geriausios veislės reproduktoriu ir užauginti pieningiausių karvių. Pačiam farmeriui nebėra reikalo laikyti bulių, kas irgi yra sutaupa.

Bandymai su dirbtiniu gyvulių apvaisinimu tęsiami ir surasta priemonių bulių sėklą išlaikyti ilgą laiką, net po kelius metus šaldytuvuose. Buvo atsitikimas, kad viena dirbtinio apvaisinimo stotis sudegė ir žuvo nemažai brangių bulių, bet tų bulių sėkla, laikoma šaldytuvuose, nuo gaisro buvo išgelbėta ir su sudegusių bulių sėkla buvo apvaisinamos karvės kelis metus po to, kai buliai jau seniai buvo nugaišę ugnyje . . .

Dabar dirbtinio apvaisinimo būdu dauginamos ne tiktai pieningos karvės, bet ir bandos gyvulių auginamų mėsai. Čia naudojami kitokios veislės buliai, pieningumas čia nesvarbu, bet svarbu auginti gyvulius tinkamus mėsai. Todėl tam reikalui parenkami kitokie buliai ir gerinama mėsingų gyvulių veislė. Pradėjus gerinti mėsingųjų gyvulių veislę gyvulių augintojai iš mažesnio skaičiaus gyvulių pagamina daugiau mėsos vartotojams.

Iš Rusijos praneša, kad ir ten dirbtinis gyvulių apvaisinimas vis plačiau pradedama naudoti. Nikita Chruščiov, kai davė "įsakymą" pakelti Sovietų mėsos gamybą iki Amerikos lygio "per du tris metus", turėjo galvoje sovchozų ir didžiųjų kolchozų gyvulių vaisinimo stotis, kurios tame pasimojime turi suvaidinti svarbų vaidmenį. Žinoma, Amerikos gamybos jis "per du tris metus" nepavys, bet žemės ūkio pažangoje dabar visur dirbtinis gyvulių apvaisinimas lošia nemažą rolę. Gyvulių veislės gerinimas yra vienas būdas ūkininkams statyti daugiau maisto vis didėjančiam skaičiui miestų gyventojų.

Farmerio Vaikas

Rašytojų Draugijos premija Tulauskaitei

Liet. Rašytojų Dr-jos premija visuotiniu narių balsavimu su persvara 29:34 paskirta Gražinai Tulauskaitei už jos eilėraščių rinkinį "Rugsėjo žvaigždės".

Visokiomis progomis geriausia dovana yra "Keleivis". Išrašyk jį savo draugui, pažįstamui vardinių, gimimo, švenčių ir kitomis progomis.

Pavasaris jau beldžiasi į duris

Dar saulelė nenudžiovino žemės. Dar šalta. Bet ore jau jaučiame pavasarį ir laikas galvoti apie daržą. Naudinga pasiskaityti patarimų apie daržą. O tokių patarimų skaitytojai gali rasti "Keleivio" kalendoriuje 1958 metams. Kalendoriuje yra įdėtas įdomus ir labai naudingas S. Michelsono straipsnis apie daržo priežiūrą, apie rasodus, kokias daržoves naudingiausia sėti, kaip prižiūrėti sodą ir kokias uogas geriausiai namuose auginti. Verta paskaityti tą straipsnį.

Šalia to "Keleivio" 1958 metų kalendoriuje yra daug įvairių skaitymų, apysakaičių, eilių, informacijų ir saulės tekėjimas bei nusileidimas visiems metams.

Kalendoriaus kaina 50 centų. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"Keleivis"
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Kas savaitė

Lietuvos valdovai

Lietuvos komunistų partija, Sovietų Sąjungos partijos dalis, neseniai turėjo savo suvažiavimą ir jame išrinko naują centro komitetą, kuris ir vykdo Maskvos valią Lietuvoje. Tarpe išrinktųjų ir kandidatų daug rusiškų pavardžių. Štai keletas pavyzdžių tikrųjų Lietuvos valdovų:

A. Babuškin, P. Barinov, N. Bielianin, N. Byčkov, A. Bobanov, A. Čistiakov, V. Denisov, A. Fiodorovič, G. Fedotov, K. Gabdank, A. Garbatenko, I. Ivanov, A. Jefremov, A. Kožuchovsky, V. Kolesnikov, L. Piliušenko, N. Luchnev, V. Meščeriakov, V. Muraško, A. Romanov, A. Spasionov, J. Srelcov, J. Sviščiov, B. Šarkov, A. Šelepin, P. Antipov, B. Dubasov, F. Jekateriničev, D. Koliačov, V. Savanovič, J. Sinicyn,F. Teriošin, V. Zotov ir kiti.

Tarpe aiškiai rusiškų pavardžių yra ir tokių, kurios pridėjus lietuviškas uodegutes gali būti ir vietinės, kaip tai: Boguslavskas, Levickis, Sikorsky, Ferens, Bilevičius-Sarin, ir kt.

Aišku, kad tie rusai yra naujieji pokariniai kolonistai, kurie Maskvos buvo atsiųsti lietuvius "šviesti, kultūrinti ir komunizmo mokyti." Jie tai yra Maskvos ausys ir akys Lietuvoje. Sniečkai ir kiti lietuviški kvislingai, nors taip pat ištikimi Maskvos šliužai, yra tik antraeiliai Maskvos bliudlaižiai, nes šalia ir virš jų stovi "chleščiovai" ir "sviščiovai," kurie budriai daboja, kad vietiniai padlizos neužsikrėstų lietuvišku "nacionalizmu" ar kokia panašia erezija.

Ar tai nėra nacionalizmas?

Kai kas, ypač iš bolševikuojančių gali paklausti, ar tai nėra "nacionalizmas" rodyti pirštu į rusiškas pavardes Lietuvos valdančioj viršūnėlėj? Dėl to tenka pasakyti, kad po antrojo pasaulinio karo Maskva atsiuntė į Lietuvą 240,000 rusų kolonistų, kad tuo būdu Lietuvos gyventojus "atskiedus" ir kad lietuviai savo namuose nesijaustų kaip namuose, bet būtų nuolat po "brolių" iš "plačiosios tėvynės" priežiūra.

Prie naujai atvykusiųjų į Lietuvą rusų pridėjus seniau Lietuvoje gyvenusius rusus, tos tautybės žmonių Lietuvoje dabar yra 330 tūkstančių, arba iš kiekvienų aštuonių gyventojų vienas yra rusas! Tuo pat laiku iš Lietuvos išvežta apie 300,00 lietuvių į Sibirą ir kitas Sovietijos dalis, kur daugumas jų išmirė dėl sunkių gyvenimo sąlygų, labai maža dalis grįžo, o kiti dar kankinasi bolševizmo pragare-prievartos darbo stovyklose. Čia aiškiai matosi lietuvių tautos naikinimo ir amžino pavergimo politika. Kas to nemato, tas iš viso akių neturi.

Rodyti pirštu į rusų gausumą Lietuvoje nėra nacionalizmo ar šovinizmo pasireiškimas, bet atkreipimas dėmesio į rusų nacionalizmą ir imperializmą.

Lietuvos gyventojų naikinimas ir dabar yra rusų politikos ryškiausias požymis Lietuvoje. Tai daroma įvairiausiais būdais ir vis tuo pačiu tikslu užtikrinti rusų pastovų ir gyventojų sudėtimi atremtą viešpatavimą Lietuvoje.

O kada "viršūnės" tarsis?

Rusų užsspyrimas sušaukti "viršūnių konferenciją" gal ir prives prie tokios konferencijos, bet ir dėl to reikalo žmonių susidomėjimas pradeda atbukti. Apie tą konferenciją rusai tiek prišnekėjo, kad iš jos niekas nebelaukia jokio padoraus ar naudingo sprendimo. Bus dar viena plepalų ir oficiališkų šypsenų sueiga su išsigėrimu, kuri betgi į valstybių santykius daug įtakos neturės.

Kur ir kada toki konferencija bus? Dar nežinoma. Kas dalyvaus? Taip pat nežinoma. Ką svarstys? Dar nesutarta. Ką nutars? Nieko naudingo ir nieko pastovaus. Kam ji reikalinga? Rusams, nes Chruščiovui niežti gauti iš Amerikos "status quo" (esamos padėties) Europoje pripažinimą ir jis nori pabandyti išprašyti amerikiečius lauk iš jų užjūrių bazių.

O ką gaus Amerika? Nieko. Tas jau iš anksto žinoma visiems.

Menšikovas šypsosi

Maskva atsiuntė į Ameriką ambasadorių Menšikovą, kuris nustebino visą Washingtiną savo nepaprastu draugiškumu, šypsenomis ir prieinamumu. Seniau sovietiški ambasadoriai buvo kitoki — šalti, nesišypsantys, pasipūtę ir neprieinami nei spaudai, nei banketus mėgstantiems sostinės poneliam.

Pradžioj Menšikovo šypsenos visus nustebino. Spaudos atstovai bėgiojo pas jį su visokiais klausimais, banketuose ponios varžėsi dėl "garbės" pasikalbėti ir papozuoti su išsišiepusiu ambasadorium. Iš tiesų, atrodė keista, kad iš rusiškos meškų karalijos atsibaladojo toks šypsenų pilnas diplomatas.

Bet praėjo kelios savaitės, mėnuo kitas ir dabar Menšikovo šypsenos nieko nebestebina, jo "interview" nieko nebevilioja ir jo atvirumas nieko nebetraukia. Visi įsitikino, kad pono Menšikovo šypsenos nei šildo, nei šaldo, rusų politika visai nepasikeitė, dargi jei jų ambasadorius ir rodo savo dantis . . . Šypsenos nusidevėjo.

Ir laiškai įgriso

Su Menšikovo šypsenomis atsitiko tas pats, kas atsitiko ir su Bulganino laiškais. Tas politinės policijos "maršalas" rašė laiškus visiems ir rašė pakartotinai. Pradžioje kiekvienas laiškas atrodė koki tai naujiena, paskui tie laiškai vis mažiau ir mažiau ką bejdomavo, o dabar, kai mūsų prezidentas, Anglijos premjeras ar kas kitas gauna naują Bulganino laišką, tai dėl to ir lapė nebeloja. Rašo, nu tegu sau ir rašo, jei laiko ir popieriaus turi . . . Senos pasakos visiems įgrįso, o spauda tuos laiškus pradeda mozonėmis vadinti.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRAŠO

KANADOS NAUJIENOS

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

Vasario 16 d. šventė yra visų laisvajame pasaulyje esančių tautiečių be religijos, pasaulėžiūros, ekonominės padėties kovos ir pasiryžimo šventė. Šventė ir kartu demonstracija, kad visi, kur bebūtų, lietuviai sutaria ir reikalauja Lietuvai, kaip ir kitoms Rusijos imperialistų, prisidengusių darbo proletariato vardu, pavergtiems kraštams, būtų suteikta laisvė.

Šią dieną visų mūsų mintys turėtų skristi prie Nemuno, Dubysos, Neries, Šventosios, Šešupės ir Pregliaus. Turime visi vieningai pasakyti laisvajam pasauliui, kad mums padaryta skriauda dar neatitaisyta ir priminti, kad pasaulyje negali būti taikos, kuomet milionai žmonių, jų tarpe virš trys milionai lietuvių, neša sunkią XX-jo amžiaus vergiją. Turime priminti, kad tūkstančiai mūsų tautiečių neša darbo vergų jungą darbo stovyklose Rusijos ir Sibiro gilumoje, tūkstančiai kalėjimuose. Tą dieną visi, kaip vienas, turime pasauliui tai kartoti ir reikalauti žmoniškųjų teisių atstatymo.

Deja, mes su apgailestavimu turime pripažinti, kad tokio vieningumo Montrealyje nėra. Ta diena keleri metai iš eilės iškreipiama, leidžiama rinkti aukas ne Lietuvos laisvinimo reikalams, bet vienai partijai ir jos kasai papildyti.

Tokiems skaldantiems lietuvius šioje kolonijoje veiksmams mes pritarti negalime. Mes prašome organizacijas ir pavienius kolonijos tautiečius daryti įtakos, kad mus atstovaujanti P. L. B. Montrealio apylinkėje tokiems veiksmams padarytų galą.

Pašalinkime "škaplierninkų" būdeles - staliukus iš tos dienos šventės salių

Vardant tos Lietuvos vienybė težydi!

Lietuvių Darbininkų Draugija Montrealyje

Knygą "Lietuva Budo" Montrealy galima gauti pas: J. Bakanavičių, 689 Beatty Ave., Verdun, telef. PO 8-6818, P. Šimėlaitį, 1271 Allard Ave., Verdun, telef. PO 8-2818 ir Aušros Vartų parapijos kioske.

PASAULIO ŽINYNAS IŠEINA

Spaustuvėje ilgai užtrūkęs PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNO spausdinimas jau baigiamas. Kovo mėn. gale atiduodamas rišyklai, kame užtruks dar porą savaičių. Tad balandžio mėn. knyga bus išsiuntinėta visiems prenumeratoriams.

Visi tie prenumeratoriai, kurie po užsiprenumeravimo yra pakeitę gyvenamąsias vietas, bet dar naujų adresų nepranešę, yra maloniai prašomi tą galimai skubiau padaryti, nes šiuo metu ruošiamasi knygos siuntnėjimui.

Atsižvelgiant į tai, kad knyga išėjo gerokai stambesnė (464 pusl.), žymiai padidėjo ir jos išleidimo kaštai. Vien tik angliškasis skyrius sudaro per 120 puslapių. **Nuo dabar P. L. Žinynas pardavinėjamas po $6.50.** Vis tik iš anksto užsiprenumeravusieji ir užsimokėjusieji knygą gaus be primokėjimų.

Adresų pakeitimus ir prenumeratas siųsti:

A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI

NAUJA VALGIŲ KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pustrečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina $1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

"KELEIVIO" SKAITYTOJAI!

Pirkit vaistus iš tikrai Amerikos valdžios pripažintos vaistinės

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei Jums reikia vaistų, kreipkitės į registruotą vaistininką Vytautą Skrinską, "Ideal Pharmacy" savininką. Čia išpildomi gydytojų receptai ir patarnaujama sveikatos reikaluose. Kreipkitės iš toli ir iš arti.

Mes siuničiame vaistus VISUR. Turime specialinių vaistų nuo džiovos ampulėse, vaistų nuo aukšto kraujo spaudimo, nuo reumatizmo, nuo širdies ir nervų ligų. Vaistai siunčiami VISUR. Rašykit mums visais sveikatos klausimais.

VYTAUTAS SKRINSKA. B. S. Reg. Phm.
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas
ir Notary Public

VIENAS GRAŽIŲJŲ LIETUVOS EŽERŲ

Lietuvoje yra daugiau kaip 2,000 ežerų, ypač jų apstu rytuose ir pietuose. Kaikurie jų yra labai gražūs. Vieno tokių vakaro tyloje nuotrauką čia matome.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJE

ALLSTON, MASS.

Sugrįžau iš malonios kelionės

Susitarusi su savo gera drauge J. Valangevičiene vasario 1 d. pakilome iš Bostono aerodromo ir po 11 valandų jau nusileidome Los Angeles aerodrome, kur mūsų laukė mano kelionės draugės brolis.

Iš jo važinėjome apžiūrėti gražesnių vietų. Vieną dieną buvome Dysneyland, kitą dieną St. Anita arklių lenktynėse.

Aplankėme A. ir M. Biekšas. Aš jų visai nepažinau, bet jie buvo tokie draugiški, leido pas juos pasilikti ilgesnį laiką ir globojo kaip savo šeimos narį. Tokių malonių žmonių tikrai retai tegali sutikti.

Studio City aplankėme draugus Žilinskus, kurie mus gražiai priėmė, pas Joną ir Marijoną Miglinus turėjome tikrai lietuvišką balių.

Kovo 9 d. buvome B. Budriūno koncerte. Atrodo, kad aš nebuvau girdėjusi tokio gero choro.

Kalifornijoj šiuo metu nuvažiavus į ūkį atrodo kaip Bostone liepos mėnesį. Daržovės labai pigios ir skanios. Vaisių skonio negalima palyginti su Floridos vaisių. Mums nepatiko, kad kiek perdaug lietaus buvo. Mat, kovo mėnuo čia lietingiausias, bet lijo daugiausia naktimis.

Kovo 14 d. Biekšos atvežė į aerodromą ir net su ašaromis teko su jais atsiskirti.

Marijona Agurkienė

BROCKTON, MASS.

P. Vaičiūnas išvyksta į tolimą kelionę

Petras Vaičiūnas su savo jauna žmona kovo 28 d. išvyksta į vakarines valstijas, kur žada pabūti 6 savaites ir per tą laiką aplankyti visas įdomesnes vietas.

Phoenix mieste (Arizonoj) žada sustoti pas Buivydienę, Los Angeles paviešėti pas draugus Adomą ir Marijoną Biekšas.

Iš Kalifornijos jie numato pasukti į pietus, net į Meksiką ir tik gegužės pradžioje grįžti į Atlanto pakraštį, bet ne į Brocktoną, o į Cape Cod, kur pasiliks iki vėlaus rudens.

Linkiu Vaičiūnams laimingai sugrįžti kupiniems gražių įspūdžių.

Draugas

LOWELL, MASS.

Mirė J. Augustinavičius

Kovo 11 d. mirė Jurgis Augustinavičius, 70 metų amžiaus, kilęs iš Žiežmarių parapijos, Joknionių kaimo. Jo liūdi žmona Emilija, dvi ištekėjusios dukterys su šeimomis. Velionis buvo laisvų pažiūrų žmogus, bet palaidotas su bažnytinėmis apeigomis.

Ilsėkis, Jurgi, ramiai Amerikos žemėj! Tavo draugai Tave visuomet atsimins.

V. Kralikauskas

NEW BRITAIN, CONN.

Ar galima pasitikėti policija?

Dažnai laikraščiuose rašoma apie vagystes, krautuvių, bankų ir kt. apiplėšimus. Kas tą daro? Paprasti piliečiai, pasakysite. Tačiau pasirodo, kad ir policininkų tarpe pasitaiko tokių, kurie užuot saugoję paprastų piliečių turtą, juos apvagia.

Štai mūsų mieste 3 policininkai suimti už Connecticut Packing Co. (117 Hartford Ave.) apiplėšimą. Vasario 6 d. buvo teismas. Jie nubausti po $50 ir 30 dienas kalėti, bet nuo paskutiniosios bausmės atleisti.

Daug kas klausia, kodėl jiems tokia maža bausmė?

Panašiai buvo ir Stamforde. Čia suimti 4 policininkai, kurie iš Kitty & Kelly batų krautuvės pavogė 15 porų moteriškų batelių, kelias poras moteriškų kojinių ir $40.

Du iš tų policininkų apvogė Diamond Mach krautuvę, išnešdami elektrinių grąžtų ir kitų daiktų. Jie paleisti sudėjus 5,000—10,000 dolerių užstatą. Matysime, kiek juos nubaus.

Panašių apiplėšimų buvo ir Hartforde.

Policininkams lengviau vogti, negu paprastam piliečiui, nes jie tą gali daryti net pareigas eidami ir to dėl juos sunku įtarti. Dėlto juos už tokius darbus reikėtų bausti daug smarkiau.

Ne barbariams, bet miesto darbininkams

Ne dėl mano kaltės "Keleivio" Nr. 10 išspausdinta, kad padidintas atlyginimas barberiams, o turėjo būti miesto darbininkams.

Pr. Naunčikas

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams $4.

WATERBURY, CONN.

Mūsų mirusieji

Širdies smūgio ištiktas savo bute mirė Kazys Kučauskas, čia išgyvenęs 53 metus. Velionis buvo siuvėjas ir turėjo savo siuvyklą, priklausė Lietuvių Klubui ir kitoms organizacijoms, liko liūdinti žmona Agnė, sūnus Antanas ir Kazys ir dvi ištekėjusios dukterys.

Taip pat širdies smūgis pakirto ir Onos Ambrozaitytės - Mikutienės gyvenimo siūlą. Ji prieš 52 metus atvyko iš Raseinių, priklausė kelioms organizacijoms, liko liūdintis vyras, brolis ir sesuo Waterbury ir 2 seserys Lietuvoje.

Tegu būna lengva jiems ilsėtis Dėdės Samo žemėje.

Antanas Dzimidas

TORRINGTON, CONN.

Parėmė Balfą ir Altą

Vasario 16-sios minėjimo, prie kurio prisidėjo latviai ir estai, pelnas visų pritarimu paskirtas Balfui, o surinktos aukos, kurias sudėjo: po $5: B. Kraučalis, A. Radzevičius ir Valūnai; po $2: P. Aleksandravičius, J. Būtėnas, J. Beliauskas, J. Mockaitis, A. Valinčius, V. Liuiza ir E. Gačiauskienė; po $1: M. Aleksandravičius, E. Mitkevičienė, H. Baranauskienė, K. Bendoraitis, A. Sulcienė, J. Dapkis, St. Aleksonis ir kit. pasiuntė Altui.

Už aukas ir visiems prisidėjusiems prie suruošimo, ypač vakaro šeimininkėm—A. Budelienei ir E. Kemežienei, didelis ačiū.

P.

CHICAGO, ILL.

Mirė P. Šatkauskas

Vasario 18 d. po sunkios operacijos mirė Povilas Šatkauskas, senas "Keleivio" skaitytojas. Velionis buvo gimęs 1887 m. Skiemonių valsč., Utenos apskr., Amerikoje išgyveno virš 40 metų, daugiausia Čikagoje.

Vasario 22 d. jis didelio būrio giminių, draugų ir pažįstamų palydėtas į Tautines kapines amžinam poilsiui.

Velionis buvo nuoširdus demokratas, nemėgo nei raudonųjų nei rudųjų "demokratų". Jis buvo Uteniškių ir Našlių Klubų narys.

P. A.

DAR VIENA KARALIENĖ

Garsaus filmų aktoriaus ir televizijos aktoriaus Douglas Fairbanks duktė Daphane išrinkta obelių žydėjimo šventės karaliene. Šventė bus gegužės 1-2 dienomis Winchestery, Va.

KAS NAUJO BROOKLYNE

Paminės S. Kairio knygą "Lietuva budo" ir pagerbs autorių

Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos New Yorko skyrius, Demokr. Darbo Talka, Lietuvių Darbininkų Dr-ja ir A. Liet. Socialdemokratų S-ga šį šeštadienį, kovo 29 d. 6 val. Atletų Klubo salėje, 1332 Halsey St. (Subway—Canarie Line, Halsey St. stotis) rengia prof. inž. Stepono Kairio knygos "Lietuva budo" paminėjimo ir autoriaus pagerbimo pobūvį su kava ir užkandžiais.

Rašytojas Juozas Petrėnas padarys knygos įvertinimo pranešimą.

Brooklyniečių gromata Maikio Tėvui

Pašlovintas Generole:

Aną dieną Brooklyno padangėje saulė taip šiltai švietė, tai ir mes išlindę iš flaphausių ir iš palocių vaikščiojome gatvėmis besižvalgydami, gal jau pavasaris atvažiavo į Brooklyną. O mūsų kelio galas beveik visuomet būna Lituanicos aikštėje. Tą dieną, kad ir nekviesti, ten ir susirinkome:

Sutarėme padaryti "skodą" ir aptarti reikalingus ir nereikalingus dalykus. Kadangi Lituaniccos aikštė yra prie Lietuvių Piliečių Klubo kitame gatvės šone, tai pradėjome diskusijas apie klubus.

Vienas sportiškai apsirengęs vyras, ranka rodydamas į Klubo namą, sako: Matote klubo namą. Jis atrodo neprastai, bet mažiukas. Palyginus So. Bostono, Worcesterio ir kitų miestų klubų namais, anie gali būti, palyginamai, kaip visas overkautas, o brooklyniečių tik to overkauto rankovė. Už tai gi ir visus didesnius parengimus turime žydų salėse, nes klubas permažas. Kodėl brooklyniečiai nesiorganizuoja ir nesirūpina įsigyti kitą didelį namą su geromis salėmis.

Kitas vyras užginčinamai pasako, kad iš brooklyniečių to nesulauksime. Sako, štai dabar esame Lituanicos aikštėje, kurioje rengiamės pastatyti Dariaus ir Girėno paminklą. Per keliolika metų statėme, statėme ir beveik pasenome bestatydami ir vis dar nepastatėme!

Ilgai klausęs ir kantrumo netekęs, Stasys Paražinskas ima balsą ir sako: "Iš tikrųjų, vadinamus Brooklyno gerbiamus veikėjus galima prilyginti prie žydo kopūstų. Pasakojama, kad žydas, prisikrovęs pilną vežimą kopūstų, vežė į turgų. Užvažiavus ant kalnelio, žydo bogė sugriuvo ir iš vežimo kopustų galvos pradėjo kristi ir ristis į visas puses pakalnėn. Žydas stovėdamas žiūri ir sako:

—Nu, matai, kas galva, tai ir razumas.

Taip ir brooklyniečiai daug prikalba, daug nutaria, bet neįvykdo. Pas juos "kas galva tai ir razumas" ir niekuomet nepajėgia susitelkti didesniam darbui.

Toliau Stasys daro išvadą, kad be Maikio Tėvo Brooklyne nebus nieko. Sako, pasikvieskime jį. Jis, kaipo militariškas vyras uniformoje ir su šoble prie šono, duos mums gerą priklodą, tai ir Brooklyno gerbiami veikėjai paklausys ir pradės vieningai veikti.

Pašlovintas generole, mes ir kviečiame tave atvažiuoti į Brooklyną. Atvažiuodamas atsivežk ir So. Bostono Sčėslyvos Smerties susaidės prezidentą Zacirką. Jeigu ką kitą nenuveiksime, tai nors Sčėslyvo Smerties susaidę suorganizuosime. Važiuodamas šnapso nesivežk, mes čia turime užtenkamai ir užfundysime, kiek tik norėsite.

Sekretorius Naktibalda

AKRON, OHIO

Rinksime Susivienijimo vadovybę

S.L.A. 198 kuopos susirinkimas bus balandžio 12 d. 7 val. vak. Jame bus renkami Centro valdybos nariai ir atstovai į Susivienijimo seimą.

Kuopa visuomet remia Lietuvos laisvinimo reikalus. Ir šiemet ji nutarė paaukoti Lietuvių Tarybai $25.

V. T. Neverauskas

Naujausios knygos

DIEVŲ MIŠKAS, rašytojo Balio Sruogos vaizdus Stutthofo koncentracijos stovyklos baisenybių aprašymas, 483 psl. Kaina ..... $5.

MIŠKAIS ATEINA RUDUO, romanas, parašė Marius Katiliškis. Tai ištisa Aukštaitijos kaimo tipų galerija. Knyga turi 514 psl., gražiu kietu viršeliu, Kaina $5.00

GINTARĖLĖ, legenda, parašė J. Narūnė, gražios Vlados Stančikaitės iliustracijos, vertinga dovana vaikams. Kaina ..... 95c.

NEMUNO SŪNŪS, parašė Andrius Valuckas. Įdomus romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo. Įdomiai atvaizduotas tas įvykis, apie kurį dabar mažai kalbama. Pirma dalis 280 psl. kaina . . . $3.00

NEMUNO SŪNŪS antroji dalis, 426 psl. . . . . $4.00.

DANTYS, Ju Priežiūra, Sveikata ir Grožis. Parašė dr. Antanas Gussen-Gustainis. Knyga gerai pavaizduoja, kaip dantų priežiūra palaiko kūno sveikatą. 190 psl., kieti viršeliai, kaina $4.00

ŽEMĖ DEGA, parašė Jurgis Sovickas. Atsiminimai iš 1939-1945 metų, kuriuos autorius, rašytojas ir diplomatas, praleido Prancūzijoj, prie Italijos sienos. I-a dalis 453 psl. . . .$4.50.

ŽEMĖ DEGA, antroji dalis, 414 pusl., veikalas, laimėjęs praeitų metų literatūros premiją, kaina $4.50.

PAVASARIŲ AUDROJ, parašė Ieva Simonaitytė. Įdomus romanas iš Mažosios Lietuvos gyvenimo ir Klaipėdos atvadavimo. 228 psl., kaina . . . . .$2.50.

JURININKO SINDBAD NUOTYKIAI. Nepaprasti, kaip jie surašyti knygoje "Tūkstantis ir viena naktis". Iliustruota, puiki dovana jaunimui, psl 108, kaina . . . . . $2.00.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu:

"Keleivis"
636 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Mirusieji

Vasario 15 d. Šiauliuose mirė Ignas Kumpikevičius. Velionis buvo ilgametis miesto tarybos narys, veikliai dalyvavo namų savininkų ir kitose draugijose. 1941 m. birželio mėnesį su žmona ir sūnu teisininku buvo ištremtas į Sibirą, iš ten grįžo prieš kurį laiką, matyti, sveikatos nustojęs. Velionio dukterys Kalvaitienė ir Jakubonienė gyvena Čikagoje.

Sausio 23 d. Marijampolėje (Kapsuke) mirė nepriklausomybės metais buvęs to miesto burmistras Juozas Maurukas.

Praeitų metų gruodžio 6 d. Sibire mirė buvęs Darbo Federacijos vadas dr. Kazimieras Ambrozaitis.

Kaikurios kainos

Lietuvoje paskelbta valstybinė loterija. Joje laimimų daiktų vertė 6 milionai rublių. Štai kaikurios pačios loterijos vadovybės skelbiamos kainos:

"Volga" automobilis 40,000 rbl., "Moskvič" automobilis 15,000 rbl., motociklas 3,000-5,000 rublių, dviratis 642 rb., vaikiški dviračiai 490-506 rb., rankinė siuvama mašina 875 rb., radijas 765 rb., televizorius 1,750 rb., elektrinis patefonas Elfa 180 rb., akordeonas 2,120 rb., foto aparatas 180 - 2,000 rb., laikrodis 342 - 1,300 rb., šaldytuvas 1,500 - 2,000 rublių, dulkių siurblys 425 rb.

Retas radinys

Telšių kraštotyros muzėjaus darbuotojai ruošia išstatyti įdomų radinį. Tai 10 pėdų ilgio ir 2 pėdų pločio iš medžio kamieno vedega išskopta valtis. Ji buvo rasta uždurpėjusio Biržulio ežero (netoli Telšių) zonoje maždaug 8 pėdų gylyje. Archeologų nuomone, ši valtis priklauso vienuoliktam-tryliktam amžiui, o gal būti dar ankstesniam laikotarpiui.

Knygų leidimas

Pernai Vilniuje išleistoje knygoje "Lietuvos T.S.R. spaudos statistika 1940--1955" rašoma, kad per 15 metų išleista 12,782 knygos bendru 94.5 miliono egzempliorių tiražu, kad per tą laiką iš lietuvių į rusų kalbą išversta 301, į lenkų 139 knygos, esą išversti atskiri leidiniai į anglų, vokiečių, čekų ir net kinų kalbas.

"Kooperacija" Lietuvoje

Tikrų kooperatyvų, kaip jie yra suprantami visame laisvajame pasauly, komunitų valdomuose kraštuose nėra, nėra jų ir Lietuvoje. Tas, kas ten vadinama kooperatyvais, yra valdinė prekyba.

Pasak pačių komunistų, tokių valdinių "kooperatyvų" esą daugiau kaip 3,200, jie turį "narių" 250,000.

Tos "Kooperacijos" Sąjungos pirmininku esąs Petras Murauskas. Joje dirbą ir kai kurie prieškarinių laikų kooperatyvų veikėjai: Buvęs Centrinės Apdraudimo Sąjungos "Kooperacija" vedėjas E. Šulčys, buv. "Lietūkio" finansų skyriaus vedėjas K. Žižys, buv. "Lietūkio" Klaipėdos skyriaus vedėjo pavaduotojas V. Daškus, buvęs Linkuvos kooperatyvo vedėjas Purtulis, Baukys, Brejeris, Krisiukėnaitė, Balkūnas ir kt.

Geležies klodai

Kazlų Rudos, Rokiškio ir kituose rajonuose rasta geležies klodų, bet jie esą tokiame gilume, kad sunku juos naudoti.

"Pakėlė kolūkiečių gerovę"

Vilniaus radijas džiaugiasi, kad Joniškio rajono kaikurie kolūkiai už [illegible] sumokėję vidutiniškai po 2.2 kilogramų (apie 5 svarus) grūdais ir po 4.5 rublių.

Atsiminkite, kad tai yra derlingiausias Lietuvos plotas. O ką kolūkietis gavęs apie 14 šimtų rublių pinigais galės nusipirkti? Net geros drabužių eilutės jis už tuos pinigus negaus, gi Vilniaus radijas džiaugiasi "laimėjimu".

Voronežo nepriimtas Stalinas Vilniuje

Londone leidžiamas "Dziennik Polski" vasario 13 d. išspausdino neseniai Vilniuje apsilankiusio lenko įspūdžius.

Tas lenkas be ko kita rašo, kad Voronežo (Rusijos gilumoje) miesto komitetas buvęs užsakęs Lenino paminklą, bet kai jis buvęs padirbtas, atsisakęs priimti, nes buvęs negražus. Tačiau paminklo autoriui pavykę jį įpiršti Vilniaus miesto komitetui ir jis esąs pastatytas Lukiškio aikštėje. Minėtas lenkas jį vadina "biaurios išvaizdos".

Kaikuriose gatvėse daug statoma, bet gaila, kad naujieji pastatai vos pastatyti pradedą griūti.

Žaliasis tiltas atstatytas gražiau negu buvęs. Jis pavadintas enkavedistų viršininko Dzeržinskio vardu, bet žmonės tuo vardu nevadina, jiems jis tik "Žaliasis tiltas".

Geležinkelio stotis pastatyta daug didesnė, bet atvažiuojantiems nuotaikas vadinąs prie jos stovįs Stalino paminklas.

Savo garbės raštus

Prof. Tadas Ivanauskas, Kauno valstybinio medicinos instituto biologijos katedros vedėjas, ryšium su 75 metų amžiaus sukaktimi, apdovanotas Aukščiausios tarybos prezidiumo garbės raštu. Panašia proga apdovanotas ir prof. Pranas Šivickis, Mokslų akademijos biologijos instituto zoologijos sektoriaus vedėjas.

Kauno Čiurlionies vardo dailės muzėjaus bendradarbiui Petrui Tarasenkai už nuopelnus tyrinėjant lietuvių tautos senovės paminklus suteiktas "Lietuvos nusipelnusio kultūros veikėjo garbės vardas".

Gyvūnai milžinai

Pernai Vilniuje Antakalnyje darant kasinėjimus buvo rasti mamuto griaučiai, kurių amžius siekia apie 20,000 metų. Tai paskutiniojo ledyno gadynės liekanos.

Panašių gyvūnų milžinų liekanos rasta ir kitur. Kolūkietis Jonas Daunys radęs mamuto atskirų kaulų Telšių rajone.

STEPONAS KAIRYS

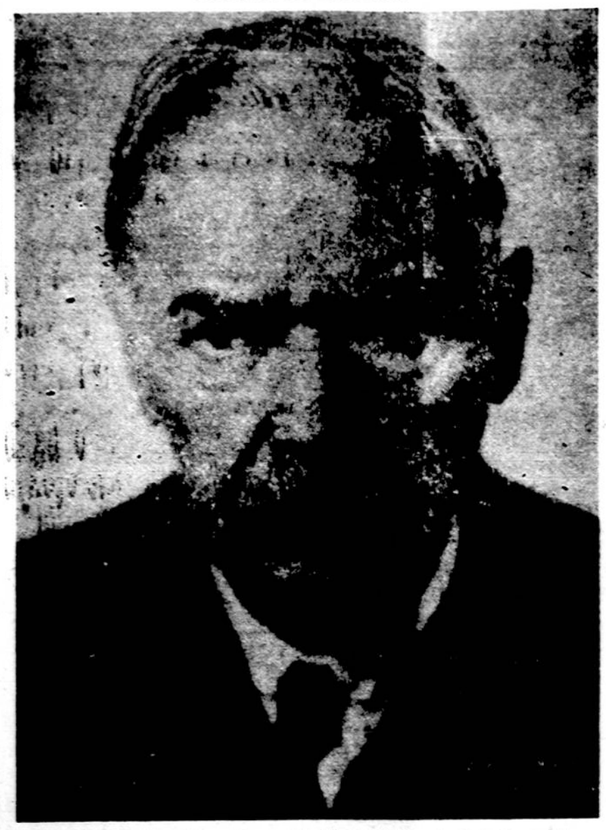

Neseniai L.S.S. Literatūros Fondas išleido jo labai vertingą knygą "Lietuva budo", kurioje norintieji sužinoti, kaip iš tikrųjų Lietuva budo, ras daug įdomių žinių.

Pokylyje pagerbta knyga

Praeitame "Keleivio" numery buvo trumpai pranešta, kad kovo 16 d. įvykęs Bostone Lietuvių Socialdemokratų S-gos 60 kuopos metinis pokylis skyrėsi iš kitų pokylių, bet jame nebuvo vietos aprašyti tą skirtumą.

Gardžios buvo jo šeimininkių pagamintos dešros ir viščiukai, bet tokio "štofo" pasitaiko ir kituose pokyliuose. Nesiskyrė ir bare gaunamas "vandenėlis". Nebuvo naujiena, kad dr. A. Kapochy gražiai šokdino savo žmonelę, kad nuo jo neatsiliko ir dr. J. Repšys. Gal kai ką kiek nustebino, kad šį kartą ir Stasys Michelsonas panorėjo varžytis su daktarais partnere pasirinkęs savo švogerką Kapočienę.

Būtų buvusi naujiena, jei šokiais būtų susigundinę dr. D. Pilka ar B. Kontrimas, bet jie ir šį vakarą nuo tos pagundos apsigynė.

Tai kuo tą pokylį laikyti išskirtinu? Gi tuo, kad jame daug dėmesio skirta lietuviškai knygai.

L.S.S. Literatūros Fondas yra nutaręs jo išleistąją Stepono Kairio knygą "Lietuva budo" įteikti veltui tiems, kurie jam prieš knygos išleidimą aukojo ne mažiau kaip jos kaina.

Pokylio rengėjai sumanė tą įteikimą Bostone ir apylinkėj gyvenantiems atlikti šiame pokyly.

Prieš knygas įteikiant žodį gavo J. Sonda, kuris padėkojo susirinkusiems, pasidžiaugė, kad čia yra atvykusių ir kitaip negu socialistai galvojančių. Jis priminė, kad tiek čia Amerikoje Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, tiek Lietuvoje Lietuvos Socialdemokratų Partija yra nuveikusi dideilus darbus, kurių niekas iš mūsų tautos istorijos negali išbraukti, ir kad yra būtinas reikalas tuos darbus įamžinti raštuose, kurie pasiliktų ilgiems laikams ir iš kurių naujos kartos galėtų sužinoti, kas praeityje buvo socialdemokratų nuveikta. Reikalinga taipgi raštų, kuriuose būtų nagrinėjami klausimai, liečianti socialdemokratų ideologiją, politiką ir kt.

Tą turėdama galvoje LSS ir įkūrė Lteratūros Fondą, kuris pirmuoju savo leidiniu pasirinko žymaus Lietuvos socialdemokratų veikėjo Stepono Kairio atsiminimus, pavadintus "Lietuva budo". Kalbėtojas pabrėžė, kad Fondas neapsiriko pasirinkęs tą knygą, nes ji tikrai yra vertinga. Kiek iki šiol spaudoje pasirodė atsiliepimų apie tą knygą, visi yra teigiami, visi iškelia jos vertingumą.

J. Sonda toliau supažindino dalyvius su knygos autoriumi primindamas, kad S. Kairys, dar Šiaulių gimnazijoje būdamas, pakėlė buntą prieš rusiškai kalbamą maldą, studentu įstojo į tada vieninėlę Lietuvoje buvusią partiją — socialdemokratų, 1896 metais paskelbusią savo programoje Lietuvos nepriklausomybės šūkį, ir jos pirmosiose gretose tebestovi ir šiandien. Jis pavaizdavo S. Kairio vaidmenį 1905 metų revoliucijoje, Didžiajame Lietuvių Vilniaus Seime, Lietuvos Taryboje (joje vadovavo tiems, kurie kovojo už tikrai demokratinę Lietuvą, visomis išgalėmis priešinosi sujungti Lietuvą amžinais ryšiais su kaizerine Vokietija, kaip to norėjo tarybos trumparegių dauguma, prieš jos norą pasodinti Lietuvos soste vokietį karalių), jo pastangas Lietuvos Seimuose ginti plačiųjų sluogsnių reikalus, jo dalyvavimą okupacijų metu Lietuvos pogrindžio veikloje (jis buvo pirmasis Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas), jo politinę veiklą apleidus Lietuvą Vokietijoje ir dabar Amerikoje. Šiuo metu S. Kairys gyvena New Yorke, redaguoja L.D.D. leidžiamą gražų, turiningą žurnalą "Darbas", bendradarbiauja Keleivyje ir Naujienose, rašo savo atsiminimus ir vadovauja Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūrai Užsienyje, nors su šių metų pabaiga įkops į devintąją dešimtį.

Po šita J. Sonda pristatė trumpai apibūdindamas kiekvieną, kam "Lietuva budo" įteikiama.

Visų pirma jos 3 egz. įteikti L.S.S. Norwoodo kuopai, kurią įkūrė a. a. Povilas Kručas, 1934 metais mirdamas testamentu palikęs LSS $500, kurie perduoti Literatūros Fondui, ir tuo būdu davęs gražiausią pavyzdį, kaip reik rūpintis savo puoselėjamų idėjų vykdymu. Knygos įteiktos jos atstovui velionio pusbroliui P. Kručui.

Trys egz. įteikti ir LSS 71 kuopai (Cambridge, Mass.) pirm. J. Vinciūnui, be jo tą kuopą atstovavo sekr. J. Andriukaitis, ižd. A. Valeika, fin. sekr. P. Čepas.

Po vieną egz. įteikta LDD 21 kuopos viceprm. S. Janeliūnui, nes pirm. S. Strazdas sirgo, ir LSS 60 kuopai, kurios pirm. yra L. Januškienė, Stasiui Michelsonui, Napoleonui Januškai,- Povilui Brazaičiui, Jonui Januškiui, Vincui Anestai ir Jackui Sondai. Jonui Jankauskui knyga negalėjo būti ta proga įteikta, nes jis dėl ligos neatvyko. Ji bus įteikta vėliau.

Iš knygą gavusiųjų gražų žodį tarė S. Michelsonas, S. Janeliūnas, V. Anesta ir J. Januškis.

Pokylio programai vadovavęs Pranas Šveikauskas pristatė svečius, atvykusius iš toliau: Norwoodiečius P. Kručą, W. Grinkevičių ir M. Tamulionį; S. Paplauskienę iš Bratfordo, M. Matonienę iš Haverhill, dr. D. Pilką, dr. A. Kapochy su žmona, dr. J. Repšį su žmona, A. Namaksy su žmona, B. Kontrimą, Dariaus postovadą J. Adomavičių, Kavaliauską, A. Puskepalaitį. Pranešė, kad sveikina negalėjusieji pokylyje dalyvauti Pr. ir Pr. Ramanauskai iš Miami, Fla., J. Karazija ir J. Krasinskas iš Worcester, M. Stakionis, Lawrence, Mass., A. Alekna iš Miami, Fla., kuris atsiuntė ir $5, P. Mankus iš Blackson, Mass., atsiuntęs $5, ir J. Paknys iš Thompson, Conn., atsiuntęs $5.

Užbaigdamas pokylio programą Šveikauskas ragino įsigyti "Lietuva budo", būti Literatūros Fondo nariais ir pasiūlė pasveikinti S. Kairį.

Šokių metu loterijos būdu išleistas 1 egz. Lietuva budo, kurį dovanojo S. Michelsonas, ir B. Sruogos Dievų miškas, kurį dovanojo J. Sonda. Pirmąją knygą laimėjo B. Bajerčius, antrąją V. Anesta.

2—is

Kitos žinios

Tarp Klaipėdos ir Palangos vasarą plaukiosiąs kurortinis lavias.

Šiaulių "Elnio" odos ir avalynės fabrikas esąs stambiausias visame Pabaltyje. Per 4 metus jame pagaminta 7.5 milionai porų batų.

Kaune "Liepsnos" fabrike pradėta dirbti degtukų dėžutės iš kartono.

Pats laikas pradėti ruoštis

Amerikos Lietuvių Taryba yra nutarusi sušaukti Amerikos Lietuvių Penktąjį Kongresą Bostone birželio 27-28 dienomis. Vadinasi, iki kongreso beliko vos 3 mėnesiai, o apie jį spaudoje iki šiol vos prabėgomis teužsiminta, to dėl visuomenė apie kongresą dar nieko nežino.

Laiko beliko mažai. ALT Vykdomasis Komitetas turėtų ko greičiau paskelbti atsišaukimą kongreso reikalu, kuriame būtų suminėti joje svarstytini klausimai, atstovų rinkimo tvarka ir kitos reikalingos informacijos.

Šis kongresas turi būti nepaprastas. Jis jau pats vis dėlto yra šioks toks sukaktuvinis, nes penktasis, o svarbiausia jis įvyksta keturdešimtaisiais metais nuo Lietuvos atkūrimo paskelbimo, įvyksta tokiu metu, kada Amerikos lietuvių politinės pastangos reikalingos ypatingai sustiprinti ir pagyvinti. To dėl kongresas turėtų būti ne tik gausus, bet ir darbingas, kad per trumpas darbo valandas galėtų pasakyti gerai apgalvotą, vieningą žodį, kuris darytų įspūdžio ne tik mums, bet ir Amerikos valstybės politikos vairuotojams. Tas savaime nepasidarys. tam reik uoliai ruoštis.

Sunkus darbas laukia Bostono Tarybos skyrių, nes ant jo pečių guls didžiausia kongreso ruošos našta, bet jis vienas nieko nepadarys. Pagalbon turi ateiti visa lietuviškoji, Maskvai netarnaujančioji spauda. Ji turi nagrinėti kongrese keltinus klausimus, raginti visas organizacijas rinkti atstovus ir juos įpareigoti būtinai kongrese dalyvauti, iš anksto mobilizuoti aukas Lietuvos laisvinimo reikalui. Reikėtų stengtis, kad nepaliktų nė vieno lietuviško sambūrio, kuris nebūtų kongrese atstovaujamas.

Į tą darbą turėtų tuoj įsijungti visi Alto skyriai ir savo apylinkėje esančias organizacijas raginti kongrese dalyvauti.

Paskutiniajame kongrese Čikagoje 1953 metais dalyvavo 816 atstovų nuo 304 organizacijų, kurie ir aukų suvežė $15,000. Aišku, jame vyravo pati Čikaga, kurioje yra daugiausia lietuvių ir daugiausia lietuvių organizacijų. Iš Atlanto pakraščio atstovai sudarė mažumą.

Kitaip, žinoma, bus šiame kongrese. Jei bus padėta pastangų, tai neabejotina, kad ir Bostone čikagiečiai bus gausiai atstovaujami, bet vis viena jie bus mažumoje, nes iš ten kelionė gana tolima. Bostonas tolokas ir Ohio bei Michigano lietuviams, bet jau pradedant Pennsylvanija visiems rytams jis nesunkiai pasiekiamas. Tie rytai ir turės kongrese vyrauti.

Žvilgterėjau į S.L.A. pastutinįjį metraštį. Jis rodo, kad Rytuose (Pennsylvanijos, New Yorko, N. Jersey, Connecticut ir Massachusetts valstijoje) jo kuopų yra daugiau kaip pusė. Manau, kad panašiai yra ir L.R.K.S.A. O kiek čia yra visokių vietinių draugijų, klubų ir kitokių lietuvių sambūrių! Jei jie visi atsiųs kongresan savo atstovus, tai kongresas gali būti dar gausesnis negu buvusis Čikagoje.

Tik pradėkime jam ruoštis.

J. Vanagas

—:—

P. S. Prieš pat išleidžiant laikraštį gautas Amerikos Lietuvių Tarybos pranešimas kongreso reikalu, kuris bus įdėtas kitame numery.

Aukojo Fondui: V. Gervickas, Woodhaven, N. Y., $20; P. Kriaučiukas, Highland, N. J., $10; P. Mankus, Blackston, Mass., $10; J. Sarapnickas, St. Catharines, Ont., $10; J. Šmotelis, Chicago, Ill., $10; A. Žvingilas, Brooklyn, N. Y., $10; K. Venclauskis iš Montello, Mass., $6 ir A. Bakanas iš Bridgeville, Pa., $4. Visus kartu sudėjus — $255.00.

Visiems širdingas ačiū.

K. Bielinis,
LSS Lit. Fondo vardu
New York, N. Y.
1958 m. kovo 16 d.

NAUJIENĄ

Stepono Kairio knygą "Lietuva budo" galite gauti Keleivio administracijoj. Kaina $5.50.

ATSIUNTĖ PAMINĖTI

PAVERGTOJI LIETUVA, parašė Simas Miglinas, 148 puslapiai, įrišta, išleido Tremtis (Memmingei Postfach 2, Germany) kaina nepažymėta.

Knygutėje daug duomenų apie paverktą Lietuvą—jos gyventojus, kolchozus ir t. t.

ŠVENTRAŠČIO TIKROVĖ, studija apie biblijos moralę, parašė Teodoras Kučinskas, išleido Tikybos tyrinėtojai (3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.), 156 psl., kaina $1.50.

JAU IŠĖJO NAUJA KNYGA

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko;
Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra";
Įspūdžiai iš Kalifornijos: Raudonmedžių imperija;
Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro;
Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas;
Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.;
Grand Canyon tarpeklis; Įspūdžiai iš Meksikos; Bulių kova;
Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis;
Ežeras, kuriame žmogus neskęsta;
Neišmatuoti Texas valstijos turtai;
Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis;
Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabūs požemių urvai;
Upė po žeme; Žuvys be akių. . .
Ir daug, daug kitų įdomybių! **Su gražiais paveikslais.**

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"
636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maik!

—O ką daugiau pasakysi?

—Pasakysiu, kad aš norėčiau išperti tau kailį.

—Už ką?

—Klausi už ką? Tai kiba tu negirdėjai, ką užpereitą nedėldienį per radijūšą pasakė apie tave vienas prie dvasios šventos atsivertęs vyras.

—O ką jis pasakė?

—Jis, Maiki, stačiai pasakė, kad tau reikia duoti skūron.

—Ar pasakė už ką?

—Šiur, kad pasakė. Sako, tokie savizrolai, kaip tu, neturi jokios pavožonės senam savo tėvui. Sako, seną žmogų už durną laiko, viską kritikuoja, viską verčia aukštyn kojom, o tuo tarpu nemoka poterių sukalbėt. Jis apkaltino ir tėvus, kad neišdirba tokiems pienburniams kailio. Tokius tėvus jis išvadino stačiai kopūstagalviais. Sako, tokie kopūstagalviai nusiperka gazietą su tavo kritikom ir parsineša namo, o kai jų vaikai pasiskaito tavo kritikų, tai jie pradeda savo tėvus kritikuoti. Valuk to, sako, šiandien tiek daug ištvirkimo ant svieto.

—Tai reiškia, tėve, kad "visas svietas" skaito mano kritikas, ar ne taip?

—Aš to nežinau, Maiki. Bet jis sakė, kad Italijoje, kur vaikai bijosi tėvo bizūno, jie nėra taip pasileidę, kaip Amerikos vaikai. Lietuvoje, Maiki, tėvai irgi mušdavo savo vaikus. Ir katrie daugiau mušė, tų vaikai buvo geresni. Todėl žmonės ir sakydavo, kad už vieną muštą duoda dešimtį nemuštų. Tas radijušninkas sakė, kad ir jis gaudavęs nuo tėvo pylos, jeigu pervėlai vakare namo pareidavęs.

—Bet matyt, kad tėvas negana jam įpildavo.

—Kodėl sakai, kad negana?

—Todėl, kad nuvažiavęs Lietuvon jis pakliuvo į Kauno džėlą ir ten gavo doros mokytis.

—Bet čia, Maiki, prieinam prie didelio klausimo: lupti vaikus, ar ne? Tas radijušninkas sako, kad tėvas jį lupdavo, ir vistiek jis atliko blogą darbą. Bet amerikonai savo vaikų nemuša, ir negauna su jais rodos. Tai pasakyk, ką reikėtų daryti, kad vaikai netvirktų?

—O ar tėvas galėtum pasakyti, ką reikėtų daryti, kad žemės drebėjimai nenaikintų miestų, kad audros nelaužytų girių ir potviniai nedarytų žmonėms nuostolių? Tai yra nesuvaldomi gamtos reiškiniai. Žmogus yra tos pačios gamtos dalis, tėve, ypač jaunas žmogus. Ir jis elgiasi kaip gamta. Aš pats mačiau, kaip išėję iš parapinės mokyklos vaikai pradėjo laužyti medelius, kuriais buvo apsodinta gatvė; jeigu jie turėtų tokių jėgų, kaip audra, jie išlaužytų ir girią. Miesto sugriauti jie irgi negali, bet užtai išdaužo langus, padega namus ir kitokių nuostolių pridaro. Jie mėgsta ir vagiliauti, o užaugę dažnai virsta banditais ir žmogžudžiais. Tokį palinkimą, tėve, galima matyti ir gyvuliuose: katė papiauna pelę; šuo papiauna katę; šuniui galą padaro vilkas ir t.t. Žmogus yra jau išmokęs palaikyti organizuotą tvarką: turi įstatymus, policiją, teismus ir kalėjimus prasikaltėliams bausti. Bet vaikams tokios priemonės nėra taikomos, todėl vaikai tvirksta. Jeigu nebūtų jokios drausmės, tai ir suaugę elgtųsi kaip vaikai. Manau, kad tėvas dar atsimeni kas pasidarė Bostone, kai sykį sustreikavo čia policija. Streikas prasidėjo dvyliktą valandą, ir iki vakaro neliko jau nei vieno sveiko lango Bostone. Tūkstantinės žmonių minios vaik ščiojo gatvėmis ir viską daužė, laužė, draskė, griovė. Vienu žodžiu, padūko žmoguje laukinis gyvulys, kai pajuto, kad drausmė išnyko. Bet kai pašaukta kariuomenė pradėjo į minias šaudyt, tuojau siaubas nurimo. Ką visa tai parodo, tėve? Tai parodo, kad tas radijo pamokslininkas nežino ką kalba. Žmonės ištvirksta ne laikraščius skaitydami, bet jie tokie jau gimsta. Ir tos prigimties nepakeis jokie pamokslai ir jokios maldos. Tą prigimtį gali suvaldyti tiktai didesnė jėga, organizuota drausmė ir bausmė.

—Maiki, prie šito tavo pamokslo aš pridėsiu Amen, ir bus viskas.

Ką darys Ulbricht?

(Laiškas iš Berlyno)

Kaip ir dauguma rusų ir ukrainų, Chruščiovas yra kilęs iš paprastų mužikų, nenuostabu tat, jei šiam suinteligentėjusiam mužikui žemės ūkis arčiau prie širdies. Šiandien Rusijos ir jos okupuotų kraštų 43% gyventojų verčiasi žemės ūkiu. Nors Rusija pramonėj užima antrą vietą pasauly, tačiau "žemės ūkis" reikia Rusijoje jau ir iš seno kitaip suprasti. Mūsų, europiečių, prasme Rusijoje ūkininkų nebuvo, tik gal kažkas į tai panašaus. Na, o šiandien apie tai visai nėra ko kalbėti, nes šiandien ne tik rusų ir ukrainų tautų ūkininkai, bet ir lietuviai, latviai ir estai ir net Vid. Azijos islamiškų tautų medvilnės ūkio darbininkai paversti baudžiauninkais.

Šiandien Rusijos iždui baudžiavas atlieka 5,000 sovchozų ir 81,000 kolchozų vergų su 9,000 mašinų ir traktorių stočių. Iš Rusijos, to Europos aruodo per 40 bolševikmečių šiandien turime iš vystyklų nepajėgiantį keltis nevykusį naujagimį, rusiško recepto skysčiais trešiamą žemės ūkį be ryškesnių vilčių ateičiai.

Tokioms Vid. Azijos klajoklių tautoms esami kolchozai ir panašūs tvariniai su visais palydais gal kiek ir atneša naudos, truputį pažangos, bet Pabaltijo kraštams sukolchozinimas buvo didelė nelaimė, ten viskas rieda atžagariop.

Apie žemės ūkio našumą sprendžiame iš gautos iš jo naudos. Apie vadinamą rusiško ūkio našumą šiandien medžiagos nesunku rasti. Iš "sovietiškos" žemės 1 ha gaunama apie 17 su puse centnerių grūdų, taip sprendžia žemės ūkio žinovai. V. Vokietijoj vienas ha žemės atneša apie 58 cent. kviečių.

Užuot sudarius sąlygas derliui kelti, Chruščiovas griebėsi milžiniškų plėšimų laimėjimų. Pašarų stokos klausimą, jis griebėsi išspręsti kukurūzų (kornų) pasėlių plotų plėtimu.

Šiandien per mašinų traktorių stotis (MTS) padarytas brukšnys. O jiems pakaito vistiek reikės. Juk "planų vykdymas" buvo jų rankose, vadinasi, valstybinė kontrolė. Rusija yra policijos valdoma, tai lauksim, kokiu vardu pavadins policijos pareigas perėmusį organą.

Už gana žemos kokybės darbą MTS gaudavo iš kolchozų iki 50% javų, 30% bulvių derliaus ir 40% saulėgražų. MTS pakišdavo kolchozams pasirašyti sutartis, paskui —lupdavo iki paskutinio, tai ne dyvai, jei Lietuvoj labai dažnai viską atimdavo MTS, už tai kolchozininkai tesimaitino vien neluptom bulvėm ir rūgščiu pienu.

Kaip ten toliau bus, pamatysim, bet ką darys toks R. Vokietijos "karaliukas" Ulbricht? Juk jis kaip tik spėjo nutarti, kad rusų zonoj MTS skaičių dar reikia padidinti.

Dreba kinkos

Kova už valdžią Rytų Vokietijos komunistų aparate tęsiasi, kova gana aštri, nors ji visais būdais stengiamasi nuslėpti, užgniaužti. Juk tų 3 vadų pašalinimas neperseniai šiandien jau pusiaugirdais teisinama, būk anie trys norėję Ulbrichtą nužudyti. Tie pašalintieji Ulbrichto nekentė ir už jo laike Hitlerio valdžios pabėgimą į Rusiją, gi kiti komunistų vadai nepabūgo, nebėgo, nors juos ir kacetuose nukankino.

Partijos nariai tačiau reikalauja viešai pranešti visas pašalintų kaltes, neslėpti, nes niekas nėra mažas vaikas. Tačiau vadai paskelbti tiesą bijos, nes pašalintų pusėje daugumos simpatijos, kaip čia spėjama, gali kilti neramumų.

Kolkas šalina, kemša į užkampius, į kalėjimus ir panašiai. Toks jau "garbingosios" partijos nario likimas...

Traukiasi

Paskutinėm dienom pradėjo į namus kraustytis nekurios rusų kariuomenės įgulos R. Vokietijoje. Skelbiama iškeisiant apie 41,000 karių. Žinoma, mažinimo akcija propagandos išpučiama į rusų taikos pamilimo pūslę. Bet kas tom pasakom šiandien tikės!

Traukimasis, aišku, neapsieina be komunistiško "alaso": Žmonės varomi į aikštes atsisveikinti.

Patys muša—patys rėkia

Kompartija V. Vokietijoj uždara. Dauguma buvo nuomonės, kad uždrausti nereikėjo, nes savaime turėjo likviduotis. Šiandien jie "kankiniai". Iš R. Berlyno per visokias suspėtas nekaltais vardais sutvertas V. Vokietijoj organizacijas ieškoma įsisiurbti į V. Vokietijos darbininko politinę sąmonę.

Vietomis stengiamasi prie žmonių prieiti per, iš viršaus žiūrint, operų tekstus, kriminalinius romanus, nors jų turinys pasirodė gryniausias komunistų meškerykštis.

Radijo propagandą savo programa į Vakarus taiko įvairiems gyventojų sluogsniams. Jaunimas mėgsta Kalypso, dixylendus ir panašius peretkus, to dėl kompartija kad jau riečia iš peties visa tai per bangas savo ir vakarų zonų jaunimui, užmeta ir Presley plokštelę, o įpusėjus, muziką sustabdo ir pradeda melžti propagandos ožką. Vadinas, o vis tik pagavom.

Vieną radijo bangą anksčiau vartodavo Michailovo "zavavraščenikai" visokiom kalbom sau. Dabar ta banga Berlyne turi vardą "Deutsche Freiheitssender (Vokiečių laisvės siųstuvas) 904". Per jį dūduoja V. Vokietijos atbėgę komunistai. Gražiausia, kad šis siųstuvas yra trukdomas — trukdomas pačių komunistų, bet taip, kad vistik gerai galima suprasti. Supraskim, va, mus už gerklės čiumpa!

V. Žarsteklis

NAUJA MADA

Paryžiaus madų karaliai siūlo moterims trumpesnius ir platesnius sijonus, kurie tik kelius pridengtų. Nauja mada iki mūsų dar neatėjo.

NEĮLEISTAS Į BAŽNYČIĄ

Šitas šunelis, žalia skrybelaite papuoštas, yra 165 pulko laimės nešėjas (mascot). Jo pulkas meldžiasi šv. Petriko katedroje (New Yorke), o šunelis tuo metu gavo pasilikti lauke, bet tos dienos šv. Petriko parade jis išdidžiai žygiavo pulko prieky.

Įdomu pamatyti Ameriką

Rašo S. Michelsonas

(Tęsinys)

New Harmony, kur buvo bandomas komunizmas

Grįžtant namo teko pervažiuoti vietovę New Harmony (Indianos valstybėj). Man tas vardas seniai jau buvo žinomas kaip komunizmo bandymų vieta. Dar pereitojo šimtmečio pirmoje pusėje anglas Robert Owen buvo įsteigęs čia koloniją ir tikėjosi sukurti pavyzdingą gyvenimą. Gerų norų svajotojas, jis buvo įsivaizdavęs, kad žmogaus būdas nėra jokia prigimtis ir priklauso ne nuo jo paties, bet nuo sąlygų, kuriose jis auga. Jo papročius ir polinkius formuoja sąlygos. Ar žmogus yra žiaurus, laukinis pabaisa, ar kultūringas, malonus individas, visa tai yra aplinkybių padaras. Todėl, norint, kad žmonės būtų geri, jiems reikia duoti tinkamas gyvenimo sąlygas.

Šitokių idėjų vedamas Owenas buvo pradėjęs kurti komunistiniais pagrindais kolonijas arba bendrijas. Jis buvo įkūręs vieną tokių projektų Škotijoj, o paskui ir Amerikoje. Ir iš pradžios toms kolonijoms puikiai sekėsi. Per keletą metų Amerikoje tokių bendrijų įsikūrė, rodos, dvylika ar daugiau, tačiau visos pakriko, nes prasidėjo vidujiniai vaidai, nesutarimai, prasidėjo skilimai ir komunizmo bandymas pasibaigė bankrotu.

Vėliau panašias kolonijas, tik falangomis vadinamas, bandė kurti prancūzo Fourier (tark' Furjė) sekėjai. Jie buvo išvystę savo veiklą po visą šalį ir įsteigė apie 40 falangų, bet išnyko ir tos.

Šiame straipsnyje, žinoma, ne vieta plačiau apie tai kalbėti; norėjau tik pažymėti, kad Naujosios Harmonijos vardas ir šiandien tebėra dar nuo žemėlapio neišnykęs, nors šių dienų amerikiečiai jau nebežino, ką jis reiškia.

Grįžome tuneliais

Kelionė dideliais kalnais yra labai įdomi; šituo žvilgsniu bene gražiausia yra Colorados valstybė, per kurios vidurį eina didžioji Rocky Mountains grandinė, sudarydama vadinamąjį Continental Divide, kas reiškia: perskiria kontinentą į Vakarus ir į Rytus. Į Vakarus nuo šitų kalnų upės teka Pacifiko kryptim, o į Rytus —Atlanto kryptim.

Gražūs Colorados kalnai, gražus ir jos didmiestis Denver — daug gražesnis ir šyaresnis, negu Bostonas. Ir bendrai visi Vakarų didmiesčiai, vėliau išaugę, yra daug modernesni, tvarkingesni, negu Rytų didmiesčiai.

Visa tai buvo labai įdomu pamatyti, tačiau kalnai nusibodo, nes jais rangytis yra net ir pavojaus, žmogus būni nuolatinėj įtampoje, vis lauki, kada nudardėsi keliolika tūkstančių pėdų į prarają. Žinoma, tokia nelaimė neatsitiko, nes mašina buvo gera ir geri jos vairuotojai — Dr. Kapočius ir p. Kapočienė puikiai valdo automobilį.

Vis dėlto kai įvažiavom į plačias lygumas, pajutom gerą įtampos atoslūgį. Deja, neilgam. Įvažiavus Pennsylvanijon, vėl prieš mus atsistojo kalnų kalnai. Nuo Uniontowno iki Harrisburgo kelias eina per septynias kalnų grandines. Argi turėsime ir vėl kopti kalnais? Būtų jau nemaloni kelionės užbaiga. Bet studijuodami žemėlapį pastebėjome, kad be to kelio, kuris eina per kalnus, yra raudonu bruožu pažymėtas "turnpike", kuris eina ne per kalnus, bet išvestas tuneliais po kalnais. Taigi nerėme tais tuneliais. Iš viso jų buvo 7, po mylią ir po dvi mylias ilgio. Nors šis kelias apmokamas — nuo Uniontowno iki Harrisburgo reikia mokėti $1.75 — bet verta, nes susitaupė viena diena laiko, kelių dolerių vertės gazolinas ir viena nakvynė.

Išvažiavę iš Uniontowno anksti rytą, apie 10 valandą vakaro jau buvome namie, sveiki ir laimingi.

(Pabaiga)

URUGVAJUS

Nevykęs minėjimas

Montevideo Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija Montevideo mieste paminėjos Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 40 metų sukaktį. Gaila, kad šitas minėjimas, nors buvo sukaktuvinis, bet nesiskyrė nuo kitų. Matyti, kad dabartiniai draugijos vadovai — reakciniai Smetonos ir jėzuito Bružiko pasekėjai nieko naujesnio nepajėgia sugalvoti. Jie į minėjimą kairiosios srovės lietuvių net nepakvietė.

Senas, nusibodusias kalbas pasakė ministras dr. K. Graužinis, jėzuitas Bružikas, J. P. Martinesz Berseche, J. Jazauskas ir kt. Tiesa, Berseche nėra blogas kalbėtojas, bet jau nusibodęs, nes nėra parengimo, kuriame jis nekalbėtų ir vis tą patį.

Reikėtų rengėjams paieškoti kas nors nauja. Jei lietuvių tarpe nėra naujų kalbėtojų, tai vietos urugvajiečių šviesuolių tarpe jų galima rasti. Senas dalykas yra senas ir nuobodus. Tų pačių kartojamų kalbų žmonės nemėgsta ir šį kartą didesnė jų dalis buvo kieme ir bufete.

M. Krasinskas

STUDENTAI RENKA SAVO VALDŽIĄ

Rinkiminė Komisija, susidedanti iš pirmininko Gedimino Kurpio, sekretorės Birutės Kapočiutės ir narių Birutės Banaitytės, Birutės Danerytės ir Alfredo Jakniūno skelbia L.S.S. Centro Valdybos, Kontrolės Komisijos ir Garbės Teismo 1958-59 mokslo metams rinkimus.

Kandidatų siūlymo paskutinė data yra kovo 31 d., 12 val. nakties. Ši data reiškia pašto antspaudo dątą. Siūlant kandidatus prašoma laikytis L.S.S. J.A.V. Centrinių Organų Rinkiminių taisyklių.

Rinkiminės Kom. adresas: Birutė Kapočiutė, 15 Park Lane, Jamaica Plain 30, Massachusetts.

Rinkiminė Komisija

NAUJAS ADRESAS MŪSŲ ATSTOVO ANGLIJOJ

"Keleivio" ir "Darbo" atstovo adresas pasikeitė. Jis dabar wart St., Bellshill - Mossend, yra toks: J. Venskūnas, 8 Stelanarshire, Scotland.

Akių pasiklausk — nosis parodys.

JAU IŠSPAUSDINTAS

KELEIVIO KALENDORIUS

1958 metams

Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių 1958 metams. Kalendoriuje yra apie 100 puslapių visokių skaitymų ir plati kalendorinė dalis.

Kalendoriuje yra įvairių informacijų, naudingų patarimų, eilių, juokų, atsiminimų ir kitokių įdomių ir naudingų dalykų.

Nežiūrint kad viskas brangsta, "Keleivio" kalendoriaus kaina lieka ta pati—50 centų. Prašome jį užsisakyti. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Vaikų respublika

Kai tik pasibaigė antrasis pasaulinis karas, Šveicarijoje, **Trogen** kaime atsirado dar viena neutrali mažutė respublika. Istorijai neiprastu būdu tai respublikai susikurti nereikėjo nei ginklo, nei kraujo praliejimo. Priešingai, tos respublikos atsiradimas buvo kaip ir protestas prieš patį karą.

Tos respublikos piliečiais yra vaikai, karo našlaičiai iš įvairių Europos kraštų; vaikai, netekę karo eigoje tėvų, tėvų pastogės ir bet kurios gyvenime atramos, palikti patys sau ir likimo malonei.. Jų dauguma bus patyrusi negailestingų karo žiaurumų, mačiusi vargą, alkį ir baimę; nevienas tų vaikų matė žudomus savo tėvus.

Mintis susirūpinti likimo nuskriaustaisiais kilo garsaus pedagogo Pestalocci draugijos nariuose. Tos draugijos skyrių yra visose kultūringose šalyse. Nusistatyta karo našlaičius iš visų karo paliestų kraštų surinkti vienoje vietoje, sudaryti jiems pragyvenimo sąlygas ir, kas svarbiausia, padėti jiems išaugti žmonėmis, kuriems būtų svetima žmogaus neapykanta. Sumanymą vykdyti sutarė dvylikos kraštų draugijos ir būtent: pačios Šveicarijos, Anglijos, Vokietijos, Prancūzijos, Graikijos, Vengrijos, Lenkijos, Austrijos, Suomijos, Švedijos ir Danijos.

Sutartu laiku į Trogeną suvažiavo iš minėtų šalių parinkti geriausi mokytojai, būsimieji vaikų "tėvai" ir kiekvienas jų atsivežė našlaičių būrelį, vaikų 5-8 metų. Tai buvo "Dievo numylėtieji" vaikučiai, labiausia reikalingi žmoniškos meilės ir tėviškos šilumos. Suvažiavę vaikai ir jų globėjai apsigyveno Trogene ir kiekviena tautinė grupė atskiram name. Taigi namų šioje vaikų "respublikoje" buvo taip pat dvylika, ir kiekvienas buvo pavadintas savu vardu. Suomių vaikučių namas, sakysime, vadinasi "Jukola", graikų — "Argonautas". Vyriausia valdžia kiekvienam name priklauso namo "tėvui", bet jis yra be diržo. Jis tėra geras vaikams patarėjas bei globėjas; namų reikaluose atlieka tai, ko vaikai nepajėgia; yra tėvas kilnia to žodžio prasme. Visus reikalingus darbus namie dirba ir tvarko patys vaikai.

Vaikų diena protingai sutvarkyta. Iš paties ryto, kai tik laiku pažadinti, vaikučiai nusiprausia, apsirengia, pavalgo — vyresnieji padeda ir globoja mažesnius — aptvarko savo kambarius, po to visi eina mokyklon. Mokykloje kiekvienas vaikutis išbūna šešerius metus, mokosi visų pradžiamokslio dalykų ir visas mokslas tiekiamas jam jo prigimta kalba. Svetimų kalbų vaikai mokosi tik vokiškos, juos priglaudusio Šveicarijos kantono kalbos. Pastaruoju laiku vaikų geresniam paruošimui prie pradžios mokslo pridėta dar dveji metai, ir per tuos metus vaikai pamokomi visokio amato ar ir paruošiami stoti į vidurines mokyklas. Gabesnieji vaikai, baigę "respublikos" pradžios mokyklą, gali stoti į vietos šveicarų gimnaziją. Kiek "tautinė" pradžios mokykla suskirsto ir auklėja vaikus jų tautos dvasioj, tiek "tarptautinė" pratina įvairių tautybių vaikus bendrauti tarp savęs, moko vienas kitą pažinti, susiprasti, dažnai ir susidraugauti.

Vaikus bendruomenėn suriša ne tik tas, kad jie kartu mokosi, bet kad jie vienoje bendruomenėje gyvena ir mokosi draugiškai, kartu ir demokratiškai gyventi. To bendro sugyvenimo vaikai yra planingai mokomi. Nuo mažo jie įpareigojami patys daryti sau— pavieniui ar būriu—tai, ko jie reikalingi ir gali patys sau padaryti. Tvarkos palaikymas kiekvienos tautinės grupės namuose ir visos "respublikos" ribose žymia dalimi yra pavedama patiems vaikams. Jie suskirstomi į dviejų rūšių "piliečius": į nepilnamečius ir į pilnamečius. Nepilnamečiais ir mažiau įpareigojamais laikomi vaikai iki 13-os metų. Visi kiti yra "pilnamečiai" ir pilnateisiai respublikos piliečiai. Jiems tenka ne tik teisės, bet ir pareigos.

Visi bendrieji ir svarbieji "respublikos" reikalai yra aptariami ir nusprendžiami visuotinam jos pilnateisių narių susirinkime, kuris šaukiamas pagal reikalą. Tuose susirinkimuose mokytojai ar "tėvai" tėra vaikų patarėjai. Kai dabar "respublikos" gyventojų skaičius normaliai būna nemažesnis, kaip 200 ar daugiau, bendrieji susirinkimai darosi perskaitlingi, kad juose būtų patogu svarstyti kurie svarbesni ar praktiški klausimai. Dėl to "respublikos" konstitucijoje buvo nustatytas be bendrojo susirinkimo dar ir vykdomasis organas — **respublikos taryba.** Ir kai visa respublika yra laisva dvylikos tautybių federacija, tai ir taryba sudaroma iš dvylikos narių: kiekvienas tautinis namas skiria tarybon po vieną savo atstovą. Čia ir yra visa respublikos galia.

Tarybos pirmininką renka visuotinas susirinkimas. Ir tas pirmininkas tuo pačiu yra respublikos prezidentas. Jis atstovauja respublikai jos santykiuose su kitomis išorinėmis galiomis, priėminėja augštuosius svečius, kai tie lanko Trogeno respubliką, atsisveikina bendruomenės vardu su tais, kurie, jau tikrai suaugę, apleidžia Trogeną, kad grįžtų į savo tėviškę ar vyktų kur kitur. Prezidentas pasirašo išvykstantiems išduodamus respublikos diplomus - pasus.

Jau bus daugiau dešimties metų, kai gyvuoja ta vaikų respublika. Ji jau spėjo išauginti ir išauklėti žmonėmis daugiau tūkstančio įvairių tautų vaikučių žmogaus meilės ir žmogaus pagarbos dvasioje. Tie jos auklėtiniai, vėl pabirę po margųjį svietą, dažniausia visam amžiui neužmiršta kūdikystėje megstos draugystės su šimtais jam panašių "respublikos" piliečių, palaiko ir vėliau tarp savęs santykius ir tuo būdu stiprina žmoniškumo saitus tarp įvairių kraštų, tarp įvairių tautų. Neužmiršta savo auklėtinių ir pati "respublika". Kas tik jos "piliečių" betkuriuo reikalu ir vėl prie jos kreipiasi kad ir iš tolo, ji daro viską, kad įmanomai "gintų" savo piliečio reikalus ir kituose kraštuose. Kruvinas, žiaurus karas netikėtai išaugino reto grožio žmoniškumo gėlę.

J. K.

SKAITYKITE

VERTINGAS KNYGAS

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS, apie 20,000 žodžių, 368 psl., redagavo V. Baravykas, pigiausias ir naujoviškiausias žodynas, kieti viršeliai, kaina $4.

BARABAS, Paer Lagerkvisto istorinė apsaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre, knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina .... $2.25.

SUŽADĖTINĖ, parašė J. Titinis, 15 įvairių trumpų pasakojimų, 180 pusl., kaina $2.

ŽEMAITĖS RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapiai, kaina 50c

MILŽINO PAUNKSMĖ. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 173 pusl., didelis formatas, gera popiera. Kaina $2.50

CEZARIS, Mirko Jelusič'o romanas, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapiai, kaina $2

CEZARIS, Mirko Jelusič'o romanas, vertė A. K. Puida. Antroji dalis. 211 psl. Kaina .... $2.

CEZARIS. Mirko Jesulič'o romanas, vertė A. K. Puida. Trečioji dalis, 176 psl. Kaina .... $2.

MIRUSIOS SIELOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina....$3.25

ATLAIDŲ PAVĖSY, P. Abelkio romanas iš žemaičių Kalvarijos praeities. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina $4

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių. Kaina $1.00

PER KLAUSUČIŲ ULYTĖLĘ, parašė Liudas Dovydėnas, įdomi apysaka, 176 psl. Kaina .... $2.20.

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS. P. Abelkio parašytas istorinis romanas iš žemaitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais. Kaina $3.50

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Miškinį, Tumą, Savickį, Girą ir kt. 249 pusl. Kaina $2.50

SENAS KAREIVIS MATUTUTIS, parašė Jurgis Jankus. Pasakojimas apie nepaprastą žemaitį, kuris daug nuostabių dalykų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai turėjo padaryti. 237 psl. Kaina ...... $3.

PABUČIAVIMAS, parašė J. Grūšas, novelių rinkinys, 155 puslapių. Kaina .... $1.50.

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25c

SIAURUOJU TAKELIU, parašė K. B. Kriaučiūnas. Spaudė "Naujienos". Psl. 178. Kaina $2.00. Senesnės kartos lietuviams gerai pažįstamas dainininkas ir poetas K. B. Kriaučiūnas čia vaizdžiai aprašo savo vaikystę ir jaunystę Lietuvoje, gyvenimą ir veiklą Amerikoje, įspūdžius grįžus Lietuvon ir dabartinį savo gyvenimą Amerikoje.

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Svarbu kiekvienam perskaityti. Kaina $1.20

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina 50c

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug medžiagos. 96 puslapiai, kaina 50c

A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrūs vaizdeliai, 150 pusl. Kaina kietais viršeliais $2, minkštais viršeliais $1.00

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas. Kaina 25c

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal K. Kautskį naujausiomis žiniomis papildyta tų klausimų knygutė. Kaina 25c

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVĖJE. Dievų yra visokių įvairiuose kraštuose ir įvairiuose laikuose dievai buvo kitokie. Kokie buvo senųjų lietuvių dievai? Kaina $1.00

LENGVAS BŪDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliškai mokytis; duoda ištarimą, angliškus pasikalbėjimus. Kaina 75c

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 pusl. Kaina $2.50

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina 10c

NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Michelsonienės parašyta; 250 įvairių receptų. 132 pusl. Kaina $1.25

TIPELIS, parašė Pulgis Andriušis, juokingas romanas, 240 psl. Kietais viršeliais. Kaina .... $3.

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25c.

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentų, kurie visiems įdomūs. Kaina 20c

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo razbaininkas buvo pasidaręs Rusijos diktatoriu. Kaina ..25c

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

DAR TRYS DUKTERYS

Marie Valencia iš San Francisco jau turi dvi dukreles, bet šiomis dienomis ji vėl pagimdė net tris dukrytes.

DAUG PASAULYJE GRAŽUOLIŲ

Daug pasaulyje gražuolių,
Bet tokia, kaip tu — viena.
Tavo balsas — lyg iš tolių
Plaukianti daina.

Jos akordų užliūliuoti,
Miega viesulai sparnuoti,
Miega jūra ir krantai,—
Žvaigždės blykčioja tiktai.

Išsisklaidęs ūkas baltas.
Marių vandenys palši
Vos alsuoja — lyg nekaltas
Kūdikis lopšy.

Lygiai taip ir siela mano:
Kaip tos bangos okeano,
Ji, džiaugsminga ir rami,
Godžiai gėris tavimi.

Baironas (vertė A. Churginas)

PASTABA. Praeitame numery šitoj vietoj išspausdintas eilėraštis "Paprastos dainos", bet per klaidą išleistas autoriaus Henriko Radausko parašas. Dėl to čia atsiprašoma.

JĄ IŠRINKSIME

Dabartinė Lietuvių Susivienijimo Amerikoje iždininkė yra Nora Gugienė. Kad ji pavyzdingai tvarko Susivienijimo iždą, savo parašais patvirtina ir federalinės kontrolės įstaigų pareigūnai. Ji toms pačioms pareigoms kandidatuoja ir kitam terminui. Aišku, mes visi nariai vėl už ją balsuosime ir išrinksime.

SEKTINAS PAVYZDYS

Jurgis Krutulis, atsidūręs Kanados tolimoj Manitobos provincijoj, nerimsta be gerų knygų. Šiomis dienomis jis išsirašė per "Keleivį" knygų net už $22: Sruogos Dievų miškas, Savickio Žemė dega, Katiliškio Miškais eina ruduo ir Valucko Nemuno sūnūs.

Panašiai padarė ir V. Valentukevičius iš Linden, N. J., išsirašęs knygų už $10.

Jei tokių knygos ir bendrai spaudos mėgėjų būtų didesnis būrys, kaip klestėtų mūsų raštija!

J. Vlks

Verba plaka, ne aš plaku

Verbų šeštadienį iš Vinco Kudirkos Naumiesčio mokyklos parvažiavome namon pavakariais. Pavasario kelias buvo tikra klampynė. Mūsų didžioji pieva vandeniu pusiau buvo apsemta. Ten sutiko mus skraidančios pempės su sveikinimais: Gyvas, gyvas, kur jis? O padangėje skraidė vyturėliai skųsdamies: "Čiru viru, pavasaris, palikau vaikelius nelesintus". Įvažiavus į kiemą, sodo medyje ties įkilu tupėdamas prašneko šnekutis—špokas, tas mielas ankstybo pavasario giesmininkas. Buvo smagu. Buvo jauku.

Nespėjau iš vežimo išlipti ir čiapat mano dvi jauniausios sesutės. Jos neatleidžia. Paėmė už rankų, skuba pasakoti visas didžiąsias pavasario naujienas ir veda į vištinyčią.

—Žinai, jau visa dvylika žąsų peri, tai bus žąsiukų O tas žąsinas pramuštgalvis, vienišas likęs, ir tas atsitūpė į tuščią laktą per ištisą dieną gargaliuodamas, —viena už kitos kalba sesutės.

—Einame žąsino, to kvailio pažiūrėti, kaip jis "peri"? — sušunku.

—Ar tu iš proto kraustaisi? Dabar jis eis žąsino pažiūrėti? Lakta neuždaryta, o jis, kaip kas tik įeina, puola ir akiplėšiškai ne vien žnaibioja, bet ir sparnais dar tvanoja. Ar nori, kad tave jis sužalotų? — įspėja abidvi sesutės.

—Aš įbėgęs laktą uždarysiu ir tegu jis sėdi kaip kalėjime...

—Pasakė... Uždarysiu... Jis visuomet galvą iš laktos iškišęs budi, nespėsi kojos įkelti, kaip jis čia. Geriau einam į vištydę, pamatysi kiek vištų peri?

Einam. Ir čia man praneša tokią paslaptį:

—Pakaškė višta kaž kur dingo. Kai ji pradėjo kiaušinius dėti, tai mes jos lizdą aptikome ir ją apraudinėjom. Vieton jos padėtų kiaušinių padėdavom kitų vištų kiaušinius. Jos — paimdavom velykiniams margučiams, bet pasisekė tik tris nukniaukti. Paskui ji tą lizdą pametė ir kaž kur dingo — kitoje vietoje dabar peri, bet aptikti nesiseka.

Iš vištydės, mes jau karvių tvarte. Na kaip gi ten neužsuksi, jei jau pora veršiukų strapalioja ir dar laukiami kiti? O sesutės viską žino! Žino, kada margoji apsilauks veršiuko, žino, jog šiemet tik dvi kumelės kumelingos ir dar prieš atvelykį apsiturės. Jos daug ką man pasakoja, kas man begaliniai smalsu, su kuo kaip tvirtai susigyvenęs, prisirišęs ir ko mokykloje niekaip negalėjau pamiršti. Nepamiršau ir dabar toli, toli nuo Lietuvos...

Sutemus einam į vidų. Pakvipo bulviniais blynais ant sėmenų aliejaus keptų. Tai mielos motulės vaišės! Tik dabar mudu pasisveikinam, vienas kitą drūčiai apkabindami.

—Tai tau jau tos išdykėlės visas mūsų naujienas išpasakojo ir viską parodė. Bet tos neišmanėlės nenuzimano, kur peri pakaškė ir kur susilauksim ančiukų, —besišypsodama sako mama. Geraširdės mano sesutės nuleido galvutes lyg dvi nusikaltėlės — kodėl mama už jas visa pirmiau sužino?

—Mama, o kur pakaškė peri? — neiškenčiau ir klausiau jos.

—Vyras esi, susirask, bet taip susirask, kad pakaškė tave nepastebėtų, kitaip ji pames perėjusi.

Taip man užduotis ir įrodymas, kad vyras esu.

—O kur antys sunešė savo lizdus?—vėl teiraujuos.

—Jei visa išpasakosiu, tai pačiam nebus taip įdomu — susirask, toks jau mūsų mokslinčius, — lyg priekaištaudama prasitarė mama.

Nespėjau blynus suvalgyti ir jau "miknaičiai" čia pat ir "plunksnius" kviečia į svečius pas save. Einu gulti į svirną šiltus patalus nešinas. Bet pirm negu lipti į lovą, sumečiau: rytoj verbų sekmadienis, reikia gi man visus verba nuplakti. Tai tylomis iš svirno—į sodą nuo kadugio šakelę nusilaužti. Niekieno nepastebiamas grįžau atgal ir kadugio šakelę pakišau po pagalviu. Kietai į galvą įsidėjau, kad rytą turiu atsikelti vienas pirmųjų ir visus nuplakti. Atsiguliau. Nepajutau kada užmigau. Tokio saldaus miego būta! Ir sakytum, ką tik užmigus, girdžiu pro sapnus: "Verba plaka, ne aš plaku"!.. Oi, tos išdykėlės sesutės tvanoja kadugiu mane per nuogąją, kad net peršti. Še tau ketinimai pirmuoju atsikelti, jas ir visus kitus verba nuplakti! Net koktu, tikra gėda!

—Dar visi miega, dabar bėk tu kitus prikelti, verba aptvanoti, — pataria mano tos geraširdės. Šoku iš lovos. Rėdaus. Skubu būti pirmuoju. Atidarau svirno duris. Ugi pats saulutės tekėjimas Koks grožis! Stabteliu ir žiūriu. Sodo medžiai visi lyg paružavę, jų šakos sidabru blizga, o žolė gyvai auksu mirga! Ne, to ryto saulės tekėjimas iki šiol mano akyse nepranyko! Oi, daug, daug esu saulės tekėjimu regėjęs ir regėjęs ją tekant įvairiose šalyse, bet iki šiol joks kitas saulės tekėjimas savo grožiu nenustelbė aną verbų rytą Žalvedariuose, Lietuvoje saulės tekėjimo matymo! Toks didingas įspūdis įstrigo visam, visam mano gyvenimui.

Nukelta į 7 psl.

VIETINĖS ŽINIOS

L. ENCIKLOPEDIJA PASKYRĖ PREMIJĄ

Lietuvių Enciklopedijos leidykla, susipažinusi su mūsų grožinės literatūros leidiniais, išleistais 1957 m., konstatavo, kad yra aukšto meninio lygio kūrinių, atžymėtinų premija, ir norėdama paremti lietuvius rašytojus ir mūsų grožinės literatūros ugdymą emigracijoje, nutarė skirti Liet. Enciklopedijos premiją $500 Mariui Katiliškiui už jo veikalą "Miškais ateina ruduo".

L. E. premija bus įteikta kovo 30 d. Čikagoje Teros rengiamose iškilmėse.

Buvo susirinkę pabaltiečiai

Kovo 23 d. buvo Pabaltiečių Dr-jos narių susirinkimas, kuriame dr. Pr. Galinis kalėjo apie Pabaltijo valstybes ir jų kaimynus, ilgiau sustodamas prie vokiečių ir rusų, kurie iš senų laikų rūpinosi mums visaip "nadėti", kitaip tarus, mus pavergti.

Menine dali atliko mezzo sopranas Marlyn Miller, jai akomponavo Mara Efferts.

Šiemet draugijai pirmininkauja L. Švelnis. Be jo iš lietuvių dr-jos valdyboje yra J. Budreikienė, L. Jasaitienė, dr. B. Mikonis.

Matysime, ko nesame matę

Gegužės 11 d. Mutual Hall matysime šokant geriausią mūsų išraiškos šokių šokėją Eleną Kepalaitę.

Ji buvo emigravusi į Australiją, bet po kelerių metų persikėlė į Kanadą, iš ten atvyko į J.A.V., o praeitą savaitgalį lankėsi ir Bostone.

Kortų vakaras

Dorchesterio Moterų Klubas šį šeštadienį, kovo 29 d. 7:30 val. vak. Klubo patalpose (1810 Dorchester Ave.) rengia malonų kortų vakarą (whist party). Bus gardžių užkandžių ir vertingu dovanų. Visi nariai ir jų bičiuliai kviečiami atsilankyti.

Rengėjos

Mirė J. Nikolskis

Sekmadienį miesto ligoninėje mirė Jonas Nikolskis, buvęs nepriklausomoje Lietuvoje ilgametis teisėjas, 78 m., palikęs 2 sūnus. Jo duktė Irena Nikilskytė yra Bostono Lietuvių Dramos Sambūrio narė.

Mokinių šachmatininkų vakaras

Schoolboy chess tournament įvyks kovo 29-30 dienomis, Boylston Chess Club, 48 Boylston St., Boston. Dalyvauti gali visi Bostono ir apylinkių moksleiviai.

Norėtusi, kad lietuviai gausiau dalyvautų. Dėl smulkmenų teirautis pas K. Merkį tel. AN 8-1282. Pernai moksleivių pirmenybėse pasižymėjo S. Vaičaitis, G. Kuodis ir E. Spirauskas.

Lankėsi dr. V. Kaupis

Praeitą savaitę daktaras Vladas Kaupis iš White River Jnt., Vt., lankėsi Bostone. Ta proga jis paliko Lietuvos laisvinimo reikalams $15, kurie perduoti Bostono Alto skyriui.

Religiniai Parengimai

Š. m. kovo 30 d. VERBŲ SEKMADIENĮ, 1 val. p, p. So. Bostone, L ir E. Fourth St. bažnyčioj įvyks **Giesmių Šventė.** Ją rengia So. Bostono Liet. Evangelikų Bendruomenė. Bus giedamos naujausios ir harmoningos lietuviškos giesmės. Be to, pirmadienio, antradienio ir trečiadienio vakarais (kovo 31 ir balandžio 1 ir 2) 7:30 val. vak. toje pačioje bažnyčioje įvyks evangelizacijos pamaldos. Pamaldose kalbės kun. A. Talačka iš Philadelphijos.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti į giesmių šventę ir evangelizacijos pamaldas. Įėjimas nemokamas.

So. Bostono Lietuvių Evangelikų Bendruomenė

Minės V. Kudirkos sukaktį

Gruodžio 31 d. sukaks 100 metų, kai gimė mūsų tautos žadintojas Vincas Kudirka. Tai sukakčiai paminėti yra sudarytas komitetas iš V. Bruzgulevičiaus, A. Gustaičio, J. Kapočiaus ir K. Mockaus.

Laiškai Emiliui Armonui

Prieš 3 metus Emilis Armonas gyveno So. Bostone, pas Mrs. Ramanauskienę (573 E. Second St.). Jis išvyko ir nepranešė savo naujo adreso, o senuoju adresu jam atėjo laiškų iš Lietuvos. Ten jis gali juos atsiimti.

Laisvės Varpo vadovybė

Šių metų valdyboje yra: Pirm. P. Viščinis, vicepirm. J. Arlauskas ir J. Dvareckas, sekr. J. Vaičaitis, ižd. A. Barulis, fin. sekr. W. Beržiskas.

Kontrolės komisija: Adv. J. Stundza, J. Tuinila ir A. Andrulionis.

Kalbėjo apie meną ir architektūrą

Kovo 22 d. Bostono Liet. Kultūros Kluvo susirinkime dail. V. Vizgirda kalbėjo apie lietuvių meną tremtyje, o arch. J. Okunis apie architektūrą. Buvo gyvos diskusijos. Konstatuota, kad iš Lietuvos karo viesulas išblaškė apie 60 dailininkų, jų šeima padidėjo jau užsieny išaugusiais dailininkais, jie kuria ir čia, bet yra išsiblaškę didelėse atstumose ir visa visuomenės negali su jų kūriniais susipažinti. Pasigesta rimtos meno kritikos, kuri tiksliai informuotų visuomenę ir keltų joje meno kultūrą.

K. Žoromskio paroda

Kovo 29 d. 3 val p. p. Tautinės Sąjungos namuose atidaroma dail. K. Zoromskio kūrinių paroda.

1958 m. Rytų apygardos lietuvių meisteriai

Vyrų krepšinio — Brooklyno LAK Moterų krepšinio —N. Y. LSK Jaunių krepšinio — Worcesterio Vytis Tinklinio—Hartfordo Grandis, 2 v. Bostono Dainava Stalo teniso — Hartfordo Grandis, jaunių indiv. —A. Vainius, N. Y. LSK Šachmatų — So. Bostono L.P.D. Š. K., 2. Brooklyno LAK

Pereinamosios taurės atitenka šitaip:

Krepšinio, skirta korporacijos Neo - Lithuania, gauna Worcesterio Vytis, **Stalo teniso,** skirta Lietuvos Laisvės Komiteto, gauna Hartfordo Grandis ir **Šachmatų,** skirta N. Y. inžinierių ir architektų, gauna So. Bostono L.P.D. Šachmatų klubas.

"Laisvės Varpo" pokylis

Metinis pokylis rengiamas Liet. Piliečių Dr-jos salėje balandžio 27 d.

Jieškojimai

Paieškau brolio Antano Babravičiaus (ir Marės Kulikauskaitės) vaikų. Sūnus Charles Bobb - Babravičius gimė Chicagoje 1914 m. rugpiūčio 1 d. ir duktė Aldona Bobb-Babravičiūtė gimė 1917 m. balandžio 24 d. Des Moines, Iowa. Gyveno Des Moines mieste, o kur dabar gyvena nežinau. Jų tėvas yra miręs. Jie patys ar kas apie juos žino prašau pranešti man:

Joe Babravich
5208 S. Richmond St.
Chicago, Ill.

(14)

Paieškau Kazimiero Šalaviejaus, kuris kadaise gyveno su manim Montrealy, Kanadoj; ieškau Jeronimo Vitaičio, su kuriuo gyvenau Liverpool'y, Anglijoj ir ieškau Petro Lauriškos, girdėjau, kad gyvena Brooklyne, N. Y., kilęs iš Panevėžio, kalvis. Visi ieškomieji gyvena Amerikoje. Jie patys ar kas juos žino prašau parašyti man:

Paul Chekitis
238 Plymouth Street
No. Middleboro, Mass. (13

Paieškau brolį Mikolą GADLIAUSKĄ, jis kilęs iš Potrūnių kaimo, Alovės parapijos, Vilnijoj. Atvyko į Ameriką prieš pirmąjį pasaulinį karą, pirma gyveno New Yorke. Jis pats ar kas apie jį žino, prašom parašyti man, būsiu labai dėkinga:

Mrs. K. Silalis
35 Spring Garden St.
Dorchester 25, Mass. (13

Duktė Zofija Truikienė paieško savo tėvo GULBINO BRONIAUS, seniau jis gyveno Chicago, Ill. Jis paeina iš Onuškio parapijos. Jis pats ar kas jį žino prašom atsiliepti šiuo adresu:

Mr. L. Strikauskas
P. O. Box 272
Monument Beach, Mass. (14

Vedybos

Esu našlys 60 metų, paieškau gyvenimui draugės ne jaunesnės kaip 60 metų. Turtas ir amžius nesvarbu.

M. J. W.
602½ North 23rd Street
Omaha 2, Neb. (14

TEISMO DIENA

(Biblijos Tyrinėtojų Garsinimas)

Numirusieji Išgirs

Kiekvienas krikščionis tiki, kad Dievas yra maloningas; kad jis turi kantrybės su nusidėjėliais; bet dėl kokios nors priežasties žmonės įsileido į galvą klaidingas mintis, būk dieviškoji malonė esą suteikiama žmogui tik iki mirties valandai, ir kad po paskutinio atsidūsimo Dievas jau nebegali parodyti žmogui jokio pasigailėjimo.

Biblija visai neparemia tokio susiaurinto įsitikinimo. Dievo žvilgsniu visas netikinčiųjų pasaulis yra numiręs prasikaltimuose ir nuodėmėse, ir per keturių tūkstančių metų gadynę iki Jėzaus pirmojo atėjimo, Dievas leido pasmerktajam pasauliui užmigti mirties miegu, visai nieko nedarydamas jų apšviečiui ir išgelbėjimui. Siuntimas Jėzaus būti Atpirkėju ir Išganytoju parodė, kad Dievas mylėjo savo žmogiškus sutvėrimus. Bet norėdami gauti gyvenimą per jį jie turi tikėti; bet milionai žmonių, kurie mirė pirm Kristaus pirmojo atsilankymo, iš tikrųjų neturėjo progos tikėti į ji.

Nuo to laiko taip pat nesuskaitomi milionai mirė neturėdami progos tikėti dėlto, kad jie negirdėjo apie vienintelį vardą duotą po dangumi, arba tarp žmonių, per kurį jie turi būti išganyti. (Ap. Darb. 4:12). Šalia to, paties Jėzaus liudijimas parodo, kad daug iš tų, kurie girdėjo jo skelbimą, nesuprato ir nevertino ką tai reiškia ir dėlto netikėjo. Už tai mes turime būti dėkingi Dievui turėdami Jėzaus užtikrinimą, kad jis nėra pasmerkęs juos, bet kad jie bus teisiami jo "žodžiu" paskutiniu laiku.

(Bus daugiau)

Reikalaukite veltui duodamos literatūros, gausite nemokamai. Rašyti:
LBSA 3444 S. Lituanica Ave.
Chicago 8, Ill.

PARDUODU FARMĄ

Parduodu farmą 190 akrų žemės, 10 galvų galvijų, 2 arkliai, traktorius, visos mašinos, tinkama pieno ūkiui. Galiu priimti ir ant pusės. Rašykite:

K. Zukauskas
Rivesville, W. Va. (17

KRISTAUS BAŽNYČIA

Gyva, ta iš Dangaus, Gal. 4:26. Tarnauja dvasios reikaluose be pinigų. A. A. (14

PENSININKAS

Pensininkas, kuris mieste negali pragyventi, o nori gyventi farmoje, netoli ežerų, gražioje vietoje. Rašykit:

B. Strikauskas
R D 1
Edinboro, Pa. (13

Verba plaka, ne aš plaku

Atkelta iš 6 psl.

Jau seklyčioje aš tvanoju motulės patalynę:

—Verba plaka, ne aš plaku ar žadi velykaičio,— išdidžiai per patalus tvanoju mamytę. O ji pro miegus:

—Vos užsnūdau, o tu jau čia, šelmi! Na žadu, žadu, žadu tau tokių velykaičių, kokių tu neturėjai. Tik ne dabar, ne šiandien, o Velykų pirmos dienos rytą, tau velykinė senelė prie lovos padės. Rasi. Saugosi ar nesaugosi, bet velykinės nematysi! Dar negimė tas, kas Velykų senelę matė. O dabar bėk sau, aš dar pamiegosiu.

Išbėgau kitus plakti. Verbų paragavo ir tėvelis ir visa šeima. Aš dienos didvyris! Pirmas atsikėliau, pirmas visus nuplakiau. Mano širdingosios sesutės, kuklios, jos nepasigyrė mane pirmosios nuplakusios ir prikėlusios.

Tik štai graužia tas lūkestis — ištisa savaitė iki Velykų! Lauk, būk kantrus! Ir kokia ta savaitė — be pienelio, be sviestelio, be jokių skanumynų. Vien tik cibulainė su silkės galva. Šutytos ar keptos bulvės ir tos be sėmenų aliejaus. Nevalia. Didžioji savaitė. Tylos, ramybės ir apmąstymų savaitė. O kai ateis didysis penktadienis, bus dar "sausiau". Tada ir kalbėti garsiai nedrąsu, o juoktis visai nevalia. Taip, tokia kančia tai suaugusiems, bet ne mums vaikams! Mūs pilni laukai besidairančių kur esama pempių, viturėlių lizdų ir kur jau tie mieli žmogaus draugai paukšteliai išsirito iš kiaušinių. O kaip užtinki pempiuką savaip pasislėpusį — į rudą žolelę galvą įkišusį ir savo rudą užpakaliuką aukštyn iškėlusį, negi sulaikysi savo džiaugsmą! Negi išsaugosi toms dienoms skirtą rimtį, juokies, džiaugies ir nedrįsti rankomis paliesti tą sutvėrimėlį, ne tik vaikams džiaugsmą sėjintį, bet ir suaugusius džiuginantį. O kur dar kova su žąsinu ir visos kitos pavasario prašmatnybės ir keistenybės? Ir toji pavasario didžioji Velykų šventė nelaukiama užklumpa.

SIŲSKIT JŪSŲ GIMINĖMS SPECIALINĮ VELYKŲ SIUNTINĮ

40 SVARŲ —— $71.40

11 svarų kenuoto kumpio	1 svaras šokolado
5 sv. 5 unc. kenuoto sviesto	1 sv. 1 unc. pipirų
5 svarai cukraus	2 sv. 2 unc. maišytų vaisių
3 sv. 4 unc. kenuotų taukų	60 buljono kubikų
1 sv. 1 unc. kavos	200 Chesterfield cigarečių
2 sv. 8 unc. kakavos	11 uncijų kepenų tepalo
1 sv. šokoladinių pyragaičių	2 sv. 8 unc. medaus
2 sv. 2 uc. orenčių konfitur.	

arba bet kurį kitą iš mūsų 26 Express maisto siuntinių

Mes taip pat rekomenduojame:

Nr. 24: Specialus Siuntinys Sveikstantiems —— $20.40

1 sv. 2 unc. sviesto pyragėlių	1 sv. 1 unc. sald. kond. pieno
20 buljono kubikų	1 sv. 1 unc. kakavos
1 sv. 1 unc. kriaušių	500 pilių žuvies taukų
2 sv. 2 unc. kenuoto sviesto	11 uncijų kepenų tepalo
1 sv. 2 unc. medaus	1 sv. 2 unc. skalbiamo muilo

Mes galime siųsti dabar "REMINGTON" dviračius, siuvamas mašinas, akordionus, pūčiamus vargonėlius.

ĮVAIRIŲ VAISTŲ SIUNTIMAS MŪSŲ SPECIALYBĖ

Tazab of London

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9706

Nuo Harvard Sq. imti Huron autobusą.

MEDUS

Ar norite gyventi taip, kaip karalius? Valgykit medų!

Mes turime orenčių medaus 65 centai už bonką; Spanguolių medus 75 centai už bonką; Liepos žiedų medus $1.25 už bonką; Kubos medus, kuris turėtų būti iš visų geriausias $2.00 už bonką. Trejankos pakelis $1.00.

Medaus per paštą nesiunčiam.

A. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Užeikite į seną Alexander's vietą.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo . . . kurios parduodamos visai žmoniška kaina . . . kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina—tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 psl. Tik $3.00

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI—žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota. 316 psl., kaina . . . $3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažįsi, kada mane skaitysi. 449 puslapiai, kaina $4.00. Iliustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 puslapiai, kieti viršeliai, kaina tik $3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ $5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygų, tai už 1 tik $2.00, už 2 tik $3.00, už 3 tik $4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBĖS APDRAUDA IKI $10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki $10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudos sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki $325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

ŠVENTRAŠČIO TIKROVĖ

Parašė J.T. KUČINSKAS

Dažinosite, Dievas sutvėrė Adomui dvi pačias. Kristaus glamonėjimas savo gražios marčios,—jo aistros meilės žodžiai. Reiškia, Kristus turėjo vaikų! Biblijos Dievas su mergaitės dora darė biznį bažnyčioje, susipykus dėl pinigų, Dievas mergaitę išvadino paleistuve. Dievas platino karus, svetimoterystę, paleistuvystę ir t. t. Šimtai biblijos prieštaravimų. Psl. 156. Kaina $1.50. Gaunama

pas T. J. KUČINSKAS
740 W. 34th Street, Chicago 16, Ill.

Ar Nori Būti Sveikas ir Drūtas?

Jei Tamsta nori sulaukti ilgą ir naudingą amžių, tai Tamsta turi turėti gerą kraują ir nervus. Mes dabar turime naujas Vitaminų ir Mineralų kapsules, į kurių sudėtį įeina visi mineralai, vitaminai ir kepenų bei liaukų ekstraktai, kurie, pagal medicinos mokslą, organizmui yra reikalingi sveikatai ir ilgam amžiui pasiekti. Tik vieną kapsulę per dieną reikia imti. Vaistų vardas yra Ideal Ultrabex Kapsulės. Vaistai yra Amerikos valdžios laboratorijos patikrinti.

Kaina su persiuntimu $7 už bonką 100 kapsulių. Tinka visai šeimai vartoti. Prašom rašyti ir parsitraukt šiuo adresu:

IDEAL PHARMACY, 29 Kelly Sq., Worcester, Mass.
V. G. Skrinska (savininkas)

ŽODYNAS

A. LALIO

Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.

1256 Puslapiai
dvigubos špaltos

Kaina $14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Persiunčiami Siuntiniai į SSSR, Lietuvą, Estiją, Latviją ir Kitas SSSR Dalis

Naudokitės patarnavimu patikimos, atydžios ir skubios firmos

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

135 W. 14th St., NEW YORK 11, N. Y., Tel. CH 3-2383

Licensed by USSR

Pagal sutartį, sudarytą su Inturistu, firma teisėta siųsti siuntinius į visas USSR respublikas ir į Lietuvą. Visos išlaidos, įskaitant muitą, apmokamos čia mūsų firmoje. Siųsti galima tik naujus daiktus. Pristatymas garantuotas. Siuntinius galima atnešti arba atsiųsti paštu. Po kelių dienų siuntėjas gauna Amerikos pašto kvitą, o siuntinį pristačius— asmeniską adresato pakvitavimą. Įstaigoj didelis pasirinkimas prekių.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS

Adara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Sekmadieniais iki 4 valandos

Mūsų klijentų patogumui mes atidarėme skyrius šiuose miestuose:

116 East 7th Street, NEW YORK, N. Y. Tel. YU 2-0380

BUFFALO 6, N. Y. 900 Literary Rd. 11339 Jos. Campau 632 W. Girard Ave.
332 Fillmore Ave. CLEVELAND 13, Ohio DETROIT 12, Mich. PHILADELPHIA 23, Pa.
Tel. TOwer 1-1461 Tel. TOwnsend 9-3900 Tel. WAlnut 5-8878

MES ATLIEKAM . . .

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- **BIZNIO KORČIUKIŲ**
- **SPAUSDINTŲ VOKŲ**
- **LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS**
- **BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ**
- **PROGRAMŲ ar PLAKATŲ**

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass

Vietinės Žinios

Buvo susirinkęs Balfo skyrius

Kovo 18 d. buvo Balfo skyriaus metinis susirinkimas. Apie skryriaus bendrą veiklą papasakojo pirm. A. Andrulionis, jo piniginį stovį iždi. A. Brickus, rev. komisijos pranešimą padarė A. Keturakis.

Iš tų pranešimų paaiškėjo, kad skyrius pernai surinko per 2,000 svarų drabužių ir avalynės, surengė gegužinę ir banketą, kalėdojo ir kitais būdais reikalingas lėšas, kurių per metus pavyko gauti $1,435.07. Visa tas pasiekta vieningomis visos valdybos ir jautriosios visuomenės pastangomis.

Revizijos komisija pastebėjo, kad skyriaus piniginė atsakomybė vedama labai gerai, kad netiesioginiems reikalams išlaidos labai mažos.

Iš Centro direktorės M. Michelsonienės pranešimo sužinota, kad Balfo suvažiavimas kviečiamas lapkričio 15-16 dienomis Newarke, N. J.

Skyriaus valdyba palikta senoji, išskyrus Minkaitį, kuris nebegalėjo toliau tų pareigų eiti. Jo vieton išrinktas J. Jonaitis.

Valdyba pareigomis šitaip pasidalino: Pirm. A. Andrulionis, vicepirm. M. Michelsonienė, S. Jakutis ir A. Vilėniškis; iždi. A. Bričkus, sekr. V. Vakauzas, fin. sekr. J. Jonaitis; direktoriai: A. Baika, J. Lapšienė, J. Mikalauskas, J. Petronis, J. Venckus ir V. Vilutis.

Rev. komisija: A. Keturakis, E. Cibas ir J. Sonda.

"Lietuva Budo" netoli Alaskos

Stepono Kairio įdomi knyga "Lietuva Budo" jau pasiekė ir tolimą Kanados užkampį—Yukon teritoriją, prie Alaskos sienos. Ją išsirašė čia gyvenantis K. Bizas..

Tą knygą "Keleivio" administracijoj nusipirko A. Keturakis iš So. Bostono, J. Vinčiūnas iš Cambridge, S. Paplauskienė iš Bradford, Mass., J. Glaveskas iš Naples, Fla.

Kitais metais turėsime dainų ir sporto šventę

Bendruomenės Apygardos Valdyba kitais metais rengia Naujosios Anglijos lietuvių dainų, tautinių šokių ir sporto šventę.

Neseniai įvykusiame visuomenės atstovų susirinkime išrinktas šventės komitetas, į kurį įeina A. Dilba, J. Gaidelis, O. Ivaškienė, V. Izbickas, J. Kačinskas, S. Liepas, V. Mačys, S. Vaitkevičius, V. Vakauzas ir J. Vasyliūnas. Jiems leista papildyti komitetą reikalingais asmenimis.

Pigios medžiagos

J. Adomonis praneša, kad jo vadovaujamoje "Globe Parcel Service" (390 W. Broadway, So. Boston) galima gauti pirkti pigiomis kainomis pirmos rūšies medžiagų ir odos.

(Skelb.)

Pabaltijo Moterų Klubas išrinko naują valdybą

Kovo m. 16 d. 3 val. p. p. Liet. Taut. S-gos patalpose įvyko metinis narių susirinkimas. Susirinkimą atidarė Klubo pirm. Jadv. Gražulienė ir šiam susirinkimui pirmininkauti pakvietė V. Kulbokienę ir sekretoriauti I. Galinienę.

Apie Klubo nuveiktus darbus pranešė Jadv. Gražulienė, nurodydama, kad per metus buvo sušaukta 4 visuot. susirinkimai, padarytos dr. Bobelio, dr. Jasaičio ir gamt. Gimbutienės Elenos paskaitos, suruoštas kartu su latvėmis ir estėmis Tarptaut. Instituto baliuje Statler viešbutyje lietuviškų valgių stalas. Lietuviškai visuomenei parengti du banketai su įdomiomis meninėmis programomis. Be to, savo narėms liūdesio ir džiaugsmo progomis pareikštos užuojautos ir pirktos dovanos su pasveikinimais.

Iždininkė Ona Mučinskienė pranešė, kam Klubas skyrė aukų. Didžiausia suma ($160) skirta O. Ivaškienės Liet. Taut. Šokių grupei vykti į Taut. Šokių Šventę Čikagoje, po 30 dolerių skirta Vokietijos lietuviams seneliams ir džiovininkams. Be to, vietos lietuviškiems reikalams taip pat buvo skirtos dešimtinės.

Į naują valdybą išrinktos: E. Gimbutienė, I. Galinienė, M. Lendraitienė, O. Mučinskenė ir F. Karosienė.

Buvusiai valdybai susirinkimas pareiškė padėką už nuveiktus darbus ir sudėjo savo gražias viltis į naujos valdybos veiklą.

J. G.

Komunistai Massachusetts valstijoje

Įdomių dalykų papasakojo Priešamerikinės veiklos Tyrimo Komitetui Bostone Armand Penha, kuris nuo 1950 metų priklausė komunistų partijai ir teikė žinias F.B.I. Jis suminėjo kelias dešimtis žymių komunistų veikėjų N. Anglijos ir Massachusetts valstijos komunistų komitetų narių pavardes. Pasak jo, komunistai naudoja unijų lėšas be tų unijų narių žinios. Taip esą daroma komunistų valdomos United Electrical Union, kuri yra pašalinta iš A.F.L. - C.I.O.

Komitetas buvo iškvietęs liudyti dalį ir Penha suminėtų asmenų, kurie vengė į klausimus aiškiai atsakyti, visaip išsisukinėjo ir stengėsi pasirodyti nekaltais avinėliais.

Pavasario šokiai

Balandžio 19 d. (šeštadienį) Tautininkų namuose, Boston ASS skyrius rengia linksmus PAVASARIO ŠOKIUS. Prašom kitų organizacijų tą dieną nieko nerengti.

Bostono ASS Skyrius

Grįžo Žilinskas

Iš Kalifornijos grįžo Juozas Žilnskas, ten kelias savaites svečiavęsis pas savo seserį Marijoną Macejūnienę.

Susirinks S.L.A. 43 kuopa

S.L.A. 43 kuopos visuotinis narių susirinkimas kviečiamas balandžio 9 d. 6 val. vak. Lietuvių Piliečių Drjos patalpose. Jame bus renkami atstovai į S.L.A. 50-jį Seimą Čikagoje ir SLA Centro Pildomosios Tarybos nariai.

Rinkimuose dalyvauja visi pilnateisiai nariai, nesumokėję nario mokesčio iki balandžio 1 d. rinkti negalės.

Visi nariai prašomi dalyvauti susirinkime ir atlikti savo pareigą.

Kuopos valdyba

Biletai I. Vasyliūno koncertui

Kaip žinoma, balandžio 20 d. Thomas Park mokyklos salėj bus žymaus smuikininko Izidoriaus Vasyliūno koncertas. Biletų iš anksto galima gauti "Keleivio" redakcijoj, Lithuanian Furniture, (366 W. Broadway, So. Boston), P. Lemberto ofise (597 Broadway, So. Boston), Kalvaičio - Stelmoko ofise (389 Broadway, So. Boston ir Baltic Florist (502 Broadway, So. Boston).

Minės Vaižgantą

Gegužės 4 d. Tautinės Sgos namuose rengiamas rašytojo kun. J. Tumo - Vaižganto mirties 25 m. minėjimas.

Trejopa sukaktis

Juozas Arlauskas kovo 14 d. užbaigė 50 metų, kovo 19 d. buvo jo vardinės, o kovo 20 d. suėjo 20 metų nuo žiedų sukeitimo.

Bendruomenės apygardos valdyba

Bostono apygardos kovo 16 d. suvažiavime apygardos valdybon išrinkti: Inž. V. Izbickas, teis. S. Vaitkevičius, J. Kapočius ir A. Vilėniškis.

Ryžtingiems žmonėms visur sekasi

Kovo 8 dieną į Bostoną atvyko ir apsigyveno viena jauna ir graži porelė žmonių, apie kurią verta šis tas paminėti.

Lietuvą antrą kartą užplūdus okupantų bolševikų gaujoms, 1944 metais kaip ir daugelis lietuvių turėjo savąją tėvynę palikti ir Vaclovas Gervinas. Jis dar jaunas būdamas atsidūrė Vokietijoje. Nenorėdamas perdaug nutolti nuo savosios tėvynės, Vaclovas apsistojo Karaliaučiuje, nes turėjo viltį nepoilgo sugrįžti atgal į savo gimtąjį Kauną. Bet bolševikams pradėjus brautis toliau į vakarus, Vaclovas atsidūrė Vienoje. Toje kelionėje teko nemaža pavargti, sušalti ir pusalkaniam pabūti. Negeriau buvo ir Vienoje, bet Vaclovas nenusiminė: Jis ryžosi viską iškentėti ir savo tikslą pasiekti — įstoti į technikos mokyklą ir sėkmingai ją baigti.

Prasidėjus emigracijai, Vaclovas išvyko į Braziliją ir apsigyveno Rio de Janeiro mieste. Brazilijoj, nemokant portugalų kalbos, Vaclovui teko vėl nemaža vargelio išvargti, bet jis ir čia nenustojo ryžto ir vilties gražesnio gyvenimo rytojaus sulaukti. Pramokus portugalų kalbos žodžiu ir raštu, gyvenimas kiek palengvėjo. Vaclovas gavo darbą auto mechaniko specialybėje, vėliau prekybos propagandos vedėjo pareigas. Čia jis surado ir simpatingą, gabią Renatą, su kuria sukūrė šeimą.

Bet Vaclovas nebuvo patenkintas tenykščiu gyvenimu, jį traukė Amerika, to dėl užvedė bylą Amerikos konsulate ir tikėdamas, kad iš Kanados bus lengviau įvažiuoti, pasirūpino ten išvykti.

Atvykus Kanadon netrukus gavo pranešimą, kad gali gauti leidimą įvažiuoti į Ameriką, tik reik garantijų. O kur jas gauti, jei ten nėra artimų žmonių? Išgelbėjo jų šeimininkė Sofija Gustaitienė, kuri kreipėsi į savo pažįstamą Bostone Eleną Greverienę prašydama padėti. Ji drauge su P. Bliumu kreipėsi į emigracijos skyrių, kur Mrs. Tattan pasižadėjo mielai padėti.

Kovo 1 dieną gerb. Mykolas Venis, Elenos Greverienės ir P. Bliumo prašomas, Renatai ir Vaclovui Gervinams pasirašė affidevitus, o kovo 8 dieną jie jau buvo sutikti Bostono geležinkelio stotyje. Kovo 12 dieną Vaclovas gavo darbą Volks wagen automobilių dirbtuvėje mechaniku, o Renata — sekretorės vietą Radio Branch Co., Washington St.

Žodžiu, viskas susitvarkė amerikonišku tempu.

Linkiu Renatai ir Vaclovui Gervinams ateityje dar energingiau kurti laimingą gyvenimą naujoje tėvynėje —laisvoje Amerikoje.

Korsp.

MOTERIS PRIE DAKTARĖS
Reikalinga sena moteris, švari ir sveika virš 60 metų prie lietuvės daktarės. Gerai moteriai darbas pastovus, vaikų nėra. Būtų gerai, kad galėtų atsakyti telefoną. Rašyti:
A. Gulbin
W. Hanover, Mass.

PARDUODU VEŽIMĖLĮ
Hedstrom vaikų vežimėlis (Baby Combination), sėdimas ir gulimas, beveik visai naujitelaitis. Visas chromu papuoštas. Parduodu už pusę pirkimo kainos. Kreiptis telef. AN 8-8901. (15)

SIUK IR TAUPYK
Sumažink savo pragyvenimo išlaidas!
Protingos šeimininkės, kurios nori **siūti ir taupyti**
Perka savo medžiagas ir siuvimo priedus pas
M. J. BOROFSKY & SONS, Inc.
Adara visą savaitę nuo 9 iki 6 val. Telef. LI 2-9679

Darykite Dabar!!
Duokit Sears, Roebuck kompanijai uždengti Jūsų stogus ir sienas. Darbas garantuotas. Medžiaga pirmos rūšies. Patyrę meisteriai. Iš anksto nieko nereikia įmokėti, išsimokate per 36 mėnesius!

SEARS, ROEBUCK & COMPANY
641 Belmont Street, Brockton, Mass.
Pašaukite Lietuvį Atstovą POVILĄ LAPĖNĄ
Telefonas: JU 3-3546

PLEKAVIČIAUS KEPYKLA, 815 Cambridge St., Cambridge, KEPĖJAI
BALTIC RYE BREAD
Turime šventėms pyragų, šližikų, barankų ir krustų. Prašome įsigyti.

℞ **The Apothecary**
Lietuviška Tikra Vaistinė
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rimifoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų.
Jei reik vaistų—eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.,
382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius. ir sekmad.

PATOGI VIETA PARENGIMAMS
COUNTRY CLUB, Raynham, Mass., prie didelio ežero, yra patogi vieta visokiems parengimams: piknikams, mokyklų iškyloms, jaunimo parengimams, vestuvėms, draugų išvažiavimams ir kitokiems. Jei norima, iki šimto žmonių galima vietoje pavalgydinti, jei daugiau, tai galima valgius užsisakyti. Išnuomuojame su laisniu degtinei pardavinėti.
Pagal susitarimą, darbo dienom parengimams vietą galima gauti nemokamai. Prašom kreiptis:
Telefonu: TAUNTON 2-3850 arba rašykite
Frank Rožėnas, 488 Main Street, Raynham, Mass.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
(NAUJAS ADRESAS)
390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis.
iš naujų rubų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.
VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE KATALOGŲ.
Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršuj nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITĖS LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su Inturisto įgaliojimais.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 iki 2 val. po piet.

APTIEKA
So. Bostone lietuvių centre, kampinė krautuvė, kur buvo aptieka, yra išnuomuojimui arba pardavimui: mūrinis namas, 5 krautuvės, 8 butai po 5 kambarius su šiluma ir visais įrengimais. Kaina $39,000, įmokėti $9000, pajamų $8,400 per metus; arba pamainys ant mažo namo, ūkio ar žemės prie vandens. Kreiptis pas:
IVAS & Co.
545 Broadway, So. Boston AN 8-0665 (13

PARDUODU NAMĄ
2½ šeimų namas, 5-5-3 kambarių, atskiros šilumos, vonios, šiltas vanduo, porčiai, susisiekimas ir krautuvės ant vietos. Kas norėtų gyventi lietuviškame kaime Montello galima ir sumainyti į namą Bostone ar Cambridge. Savininkas pirmam aukštę:
Mr. M. Nick
25 Ames St., Montello, Mass.(15

Parduodami namai
Dorchestery pigiai parduodami 5 šeimų—22 kambarių namai; baltos sinkos ir pečiai; vonios; 2 aliejaus šilumos; $2400 pajamų. Kaina $12500 įmokėti tik $700. Arba keičiama į ūkį ar žemę už miesto. Kreiptis į:
M. SIMAS—IVAS & Co
545 Broadway, So. Boston AN 8-0665 (13

V. Vadeiša
LIETUVIS BATSIUVIS
ODA SIUNTINIAMS
Parduodu pirmos rūšies odą, aulius, padus, vitpadžius siuntiniams į užjūrius nupiginta kaina. Atlieku visus batsiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas:
173 Eighth St., So. Boston
nuo 7 ryto iki 7 val. vak, išskyrus trečiadienius ir sekmadienius.
Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay
(KUČINSKAS)
Lietuvis Plumberis
Atlieka visokius "plumbing"—aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prieinamos. Pirm negu ką darote, pasikambinkit, paklauskit mūsų kainų.
Telefonas CO 5-5839
12 Mt. Vernon, Dorshester, Mass.

RADIO PROGRAMA
Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.
Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."
Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į
Praną Lembertą
REALTOR
597 E. BROADWAY
SO. BOSTONE
Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak.
Tel.: AN 8-7031
o kitu laiku: Tel. GR 6-2887

NAMŲ SAVININKAMS
Pentiname namus iš lauko ir vidaus: apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:
John Petrus
14 Gartland Street
Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ
Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis :
BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

ODOS ir PADAI
Visokios odos, padų, vitpadžių ir odą batukų viršams geriausios rūšies gausite pas (13
JEREMIAH BERMAN CO.
52 South Street, Bostone
(Kampas Essex ir South gatvių)

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS
Kas sekmadienį, 1:00 P. M., So. Bostone, L ir 4th St. BAŽNYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.
A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verči Šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Dr. B. Matulionis
Vidaus, specialiai plaučių ir širdies ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Tele. 1190, Pascoag, Rhode Island
Adresas: Memorial Hospital Wallum Lake, Rhode Island.
Atstumas: nuo Providence—34 myliai, nuo Worcester—36 m., nuo Boston ar Brockton—60 m., nuo Thompson, Conn.,—10 mylių.

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1320

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Uphams Corner
DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 irba BI 4-9011
Dr. J. C. Seymour
(LANDSIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 87 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.
Savininkas A. J. Alekna
638 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas AN 8-4148
Benjamin Moore Maloves
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai